Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

NGÀY THỨ SÁU 16 JUIN 1933 — NỘI SỐ : 0506 — NĂM THỨ 26 — SỐ 4411

Lục tỉnh tân văn

CHỦ-NHƠN : NGUYỄN-VĂN-CỦA

Mua báo xin trả tiền trước cho ông Nguyễn-văn-Của.
Gởi bài vở cho ông Lâm-văn-Ngọ.

XUẤT BẢN HẰNG NGÀY

BÁO-QUÁN : 57, Rue Lucien Mossard — SAIGON

Dây thép tắt : LUCTINH — Dây thép nói : 203

CHỦ-NHIỆM : LÂM-VĂN-NGỌ

Thay mặt cho tòa báo bên Pháp-Quốc
COMPTOIR INTERNATIONAL DE PUBLICITÉ
Rue Tronchet — PARIS (VIIIe)

BIBLIOTHÈQUE LEGRAND DOUCHERE

THỜI-CUỘC CHIẾN-TRANH

Bình chiến với thương chiến

(Tiếp theo)

Ai gây cơ cuộc khủng hoảng? Nhà nghèo chịu thiệt mãi ru!

Nghe nói trận giặc này là trận giặc « Dầu lửa » ông Chủ lấy làm lạ trợ mắt ngó tôi, ngó một cách sửng sốt. dường như người, chẳng phải là người con đang mơ màng trong mộng ảo, mà rõ là người bị sét đánh hàng tai, chớp giăng chóa mắt. Ngó sửng tôi giây phut, rồi mới ngần-ngừ hỏi tôi :

« Hằng nghe trong các nước, trừ Phi-châu với Á-châu ra, thương-mãi kỹ-nghệ gì cũng đều có vua tất cả. Bởi vậy mới có tiếng : Vua xe-hơi, vua hộp-quẹt, vua dầu-lửa v.v. Nghe như vậy, chẳng chơ giải cung hiểu, miền Vu-châu Mỹ-châu. trong thương-mãi kỹ-nghệ món nào cũng có tay cự-phú vài của ra gồm bao quyền lợi ; một mày lòng cùng không lợt ra ngoài. Bởi vậy bao nhiêu công dân thấy thợ đều làm mướn cho nhà cự-phú ấy tất cả. Tỷ như khai mỏ Dầu-lửa, thấy thợ xum nhau làm lấy công mà ăn qua ngày, bao nhiêu lợi về một tay người hưởng. Cho đến nhà-nước cũng chẳng nhờ chi khác là ba đồng bạc thuế. Dường ấy có phải dân lao-động làm giàu cho nhà tư-bổn chang? Thế thì, nếu quả như lời ông mới nói trận giặc này là trận giặc Dầu-lửa, thì nước Ba-ra-Guai nghĩ thế nào mà phải chiến tranh với nước Bô li-Uy, tranh giành đất Chaco là đất chưa mỏ dầu nhiều lắm. Tranh giành cho ai ? Cho Nước hay Dân, hay là tranh giành cho nhà Tư-Bổn ?

Tôi : « Ông đã rõ thấu chứng ấy, cớ sao ông còn hỏi mất tôi. Dầu khi đất Chaco lợt về nước Ba-ra-Guai hay là nước Bô-li-Uy cũng vậy, bất qua thấy thợ xum nhau ra sức khai mỏ mà ăn lấy ngày công,còn Nhànước thì thâu lấy bạc thuế, thôi chớ có gì hơn nữa ; chi như nhà tư-bổn kia,tôi muốn nói ông vua Dầu-lửa, không lo, không làm, duy ngồi không mà chia của ; bao nhiêu lợi lớn về tay. Dường ấy, chẳng cần nói ông cũng biết, hai nước vì lợi của một nhà tư-bổn, vì lợi của ông vua Dầu-lửa mà chẳng quản chiến tranh, tổn của hao người, hại nước, hại mạng dân hằng ức hằng triệu. Thương hại cho quân-sĩ trong nước, không nệ nắm sương gối vác, đội nguyệt mang sao, ra chốn chiến trường, phơi gan trải mật, coi mạng sống tợ lông ; tưởng là mình đem thân ra đền nợ nước, chớ có dè đâu mình vì quyền lợi riêng của một nhà tư-bổn là quyền lợi của ông vua Dầu-lửa ! »

Ông chủ : « Cứ theo lời ông giải do, tôi tưởng vì nước và dân vì một nhà tư-bổn, vì một ông vua mà sanh cuộc chiến-tranh, thì chẳng phải là vô ích. Có lẽ từ khi hai nam nay, dân nghèo nước nghiêng vì cơ khủng hoảng, các nhà tư-bổn trong nước, mấy ông vua thương-mãi kỹ nghệ ấy cũng có ra sức giúp vậy chớ ? »

Tôi : « Mấy ông vua ấy ra sức giúp ! Xin ông chớ lường lắm. Không những mấy ông vua thương-mãi kỹ-nghệ đó không ra sức giúp thì chớ, lại còn muốn thừa nước đục thả câu, làm cho hại cho tàn thêm nữa. Long nhân-hiếm của các ông biết đâu mà lường. Nếu tôi nói các ông : « Bạc nhiều mao, lợi ư thiên-hạ, bất vi ! » Nhỏ một sợi lông mà dặng lợi cho thiên-hạ, các ông cũng không chịu nhổ nữa, thì tôi luôn e ông nghĩ cho tôi : « Không ưa nói thừa cho bổ chang ? »

Ông Chủ : « Sao gọi bạc nhứt mao lợi ư thiên-hạ, bất vi ? »

Tôi : « Cha chả ! Nếu muốn giải tận lẻ, lại sao gọi : Nhỏ một sợi lông mà dặng lợi cho thiên-hạ, các ông cũng không chịu nhổ, thì rất dài, dài hơn dặng từ đây tới Thuđâumột, biết ông cũng tôi có dù thời giờ đâm-luận chăng ? Tuy vậy mà ông đã hỏi, tôi chẳng dám vô lễ mà không đáp. Tôi phải đáp ; song đáp cách tóm-tắt, tưởng cũng đủ cho một người trí như ông hiểu nhiều.

« Từ hai năm nay, nghĩa là từ cơ khủng hoảng nổi lên, thương-mãi kỹ-nghệ trong xứ càng ngày càng thêm sa sút. Lẻ cố nhiên, hễ thương-mãi kỹ-nghệ mà sa sa sút đi rồi, thì công-phu thì ngư, thợ thầy vô số ý ỷ thiên-hạ nghèo, nhà-nhà; khuẩn-bách. Sự đó khỏ ấy có cần chi ra chăng ? Từ giàu chí nghèo, từ sang tới hèn, thấy đều rên siết. Kiếm cho dặng một đồng bạc,thiệt cháy máu con mắt. Bạc kiếm thì khó, mà đem ra mua không mấy chút, làm tuồng như những đồng bạc rẻ quá, giá chẳng đủ mười. Người lại coi trong xứ, hiện giờ bao nhiêu người đói khó ; cơm không no lòng, áo không ấm cật ! Thiên-hạ thật nghèo !

« Đang buổi thiên-hạ nghèo, rủi lại có một bọn thừa nước đục thả câu. Bọn ấy là bọn tư-bổn ; bọn ấy là bọn thương-g.a, quyết cầm giá hàng, không cho sa sút. Giá trước sao,sao vậy,không cho ha giá chút nào. Bọn ấy nói : Thà là xe là đốt bỏ đi, hơn là bán rẻ. Bởi vậy lúc thiên-hạ đói khó, thiếu chi nhà gạo đầy lẫm lúa đầy bồ, mà họ, thà là đóng cửa vựa để chờ, không chịu đem ra bán theo giá chợ ; chẳng lựa bán rẻ hơn giá chờ hay bán lỗ cho dân nhờ.

(*Mai sẽ tiếp*).

MỘNG-HUÊ-LÂU

ÔNG TỔNG GIÁM-ĐỐC NHA HỌC-CHÁNH ĐÔNG-PHÁP TOAN TỰ VẪN

Chung tôi được tin ở Hanoi cho hay rằng ông Brachet là người cai quản Sở Học Chánh Đông Pháp thế cho ông Thalamas trong lúc ông vắng mặt, đã toan tự sát bằng súng lục.

Ông Brachet đau đã lâu rồi, và chính vì ông thôi chi vì không thể chữa bịnh được, nên ông mới định tự sát, đặng giứt cái đời đau khổ của ông. Viên đạn trúng ông nặng. Người ta đã chở ông đi nhà thương Saint-Paul. Tuy mấy ông lượng-y biết rằng ông bị thương nặng, song cũng cố cứu sống ông. Hiện thời ông đang ở sống đở chết.

MỘT CÁI ĐÊ BỂ Ở NGOÀI BẮC

Hanoi, 15 Juin — Một cái đê lớn, hiện chánh phủ đang đắp ở ngã ba hai con sông Thiên hùng và Canal des hamboos, đem hôm 12 rạng mặt 13 juin vừa rồi đã sập : kinh ấy người ta làm đã lâu, cốt để bảo hộ vùng ở phía tây của sông Trà-Lý. Nhờ nó nên hơn 100.000 ngàn nông dân có thể làm ăn được và có thể thêm được một mùa gặt hái vào tháng mười. Quan quyền hiện xem sử đã đến nơi để an ủi dân sự và lo tìm phương cách để phòng ngừa cơn nước lụt. Ngài đã định cho đắp một cái đê khác để ngừa cơn nước đáng sợ tới đây. Chánh phủ sẽ cấy ở nơi dân để phụ mà đắp đê nầy

Photogravure Ng. v-Của

Chúng tôi đã cho độc-giả hay tin về cuộchành-trình của nữ phi công Maryse Hiltz [Người Tàu dân ba can đảm ấy về tới bên Pháp đã vài tuần nay. Hình trên đây chụp lúc máy bay của cô Maryse Hiltz đang hạ xuống sân phi-thoàn Bourget, và lúc nguyên-soái De Goys bắt tay khen ngợi cô ta.

Ngón gian-hùng của bọn buôn thuốc-phiện lậu trên các đường hằng-hải

Lâu lâu các báo ở đây có đăng tin rằng : sở Mai-thầm mới bắt được mấy trăm ki-lô thuốc phiện lậu, mấy trăm ki-lô thuốc cocaïn lậu. Bắt đã lại hoài hoài.

Như trước đây không bao lâu, tại bến tàu Marseille, người ta bắt được dưới một chiếc tàu đến hồi chở giấu thuốc phiện lậu. Chỗ thứ nhứt chứa 150 ki-lô, chỗ thứ nhì chứa 250 ki-lô. Tâm người đón-công lực-lượng mới có thể khiến gành nổi hết bao nhiêu thuốc phiện lậu đó. Làm sao bọn chuyên nghề buôn lậu lén chuyển chở xuống tàu được đến ngàn ấy ? Các nhà chuyên-trách sở đoan ở đâu ? Họ là một điều mà chúng tôi sẽ thuật ra đây để cho các độc-giả nào muốn biết.

Thuốc phiện đối với người xứ nào bất kỳ, cũng là một món hàng đắt giá lắm. Có nhiều khi nó quí hơn vàng nữa. Cho nên có nhiều người kêu thuốc phiện là vàng nước.

Mỗi tuần, ở mấy thành lớn như Rotterdam, Anvers, Marseille, Melbourne, New - York, Port-Said hay Colombo đều có bắt được bọn buôn thuốc phiện lậu. Bắn thuốc phiện lậu, mặt nẫu được mười lời ai lại không ham. Bọn chuyên nghề buôn lậu họ có đủ mánh khỏi gian-hùng xảo quyệt ở trong. Kho mà trữ cho một mọc được.

Có hai hạng người vì thương hay chở thuốc phiện lậu vào các xứ cấm hút để bán lại cho hàng mày khoái.

Hạng thứ nhứt không quan hệ gì lắm. Họ là những người hành-khách có bịnh ghiền sẵn trước. Họ lén giấu đạt đem theo một chút ít để hút. Hoặc có một vài người bởi tàn muốn kiếm lời thêm nên lén chở giấu một ít thuốc phiện mà bán. Họ giấu trong đồ đạc hành lý. Người sở đoan khó thể tra xét họ được. Làm sao mà lục lạo cho khắp hết những rương trắp, áo quần từng người. Hạng nầy sở đoan không chú-ý đến nhiều. Khi nào có kẻ mách rằng người nào lén chở thì người ta mới khám xét kỹ cang.

Nhà chuyên trách có đề ý là đề ý đến hạng người thứ nhì. Hạng nầy là hạng buôn thuốc lậu lớn, có thế-lực, có tổ-chức từng đoàn từng lũ. Trên các con đường hằng-hải lớn đều có bọn chuyên nghề buôn thuốc phiện lậu có thế-lực.

Trong mỗi chiếc tàu lớn đều có bọn đông lắm chuyên việc chở chuyển lén thuốc phiện lậu. Họ dựng trong những bao vải dài lớn không cho nước thấm mới vào được. Tùa gần tới bến, họ sử sự Thương-chánh bắt, họ lén liệng xuống biển xuống sông, liệng những chỗ nào mà họ đã có dân hoặc chỉ trước. Tới lại bọn buôn lậu cứ đến những chỗ đó mà vớt đồ quốc-cấm lên. Người sở đoan làm sao truy-tầm họ được.

Có nhiều khi, họ không cần gì phải liệng xuống sông, xuống biển trước. Nếu chở nhiều quá họ cứ để tự nhiên dưới tàu. Tàu cập bến rồi, bọn buôn tàu đợi cho hành-khách, các quan cai tàu lên bờ hết họ mới chuyển vận lên bờ. Một chiếc tàu đi biển, nhà độc-già đã thấy, nó lớn biết là dường nào, như một cái đô-thành nổi trên một nước. Bề dài trên mặt trăm mấy chục thước, bề cao ba bốn tầng. Bởi lớn rộng như vậy bọn buôn thuốc phiện lậu mới dễ bề hành-động. Tuy sở đoan có cho người lên xét nhưng làm sao lục soát được hết cả một chiếc tàu. Dầu vậy mặc lòng, ngày nay, sở đoan đã nghiên chọn những người thong thạo hết các mánh-lới của bọn buôn lậu, để khám phá ra những cuộc chở chuyên bí-mật của họ.

Như tại Marseille, trong một trăm người linh đoan có 90 người chuyên môn về việc lục xét các tàu bè. Họ là những người có làm bài tàu, mạch-lủ rõ. Dưới tàu không có kẻ có học nào là họ không biết. Dầu giấu dật chỗ nào, họ cũng tìm ra được hết.

Có nhiều khi, chiếc tàu nào họ đo biết có chở thuốc phiện lậu rồi thì họ xuống lục soát cả một hai ngày trường mới thôi.

Những người buôn thuốc phi n lậu lo gian-hùng quỉ-quái lắm. Họ thường vì quanh ghế, tranh canh mà hay tỏ-giác nhau cho sở đoan đón bắt. Người nầy chở thuốc lậu thì người kia hay gởi tin tỏ-cáo. Có khi họ dùng đủ cách tàn-nhẫn để ám-hại bọn nghịch chuyên môn nghề nơi họ. Họ lén chở thuốc phiện lậu dưới tàu nào bất kỳ rồi tỏ-cáo cho các nhà chuyên trách vàng thuốc đó lại cầu anh X. hay anh Z chở. Anh X.. anh Z. thuốc gióc bị tình nghi chuyên nghề buôn bán thuốc lậu bị bắt. Không có kẻ thù nghịch tranh giành, họ để bè buôn bán thì lời hơn.

Bạn đâu, hễ lẹn đề thuốc phiện lậu trong các thùng đồ sắt hay trong mình những con bạp-bề bằng cao su. Bề trong con bạp bề toàn là thuốc phiện lậu cả. Các người của sở đoan họ xét hoài được hết. Thét rồi bọn buôn lậu mới tìm cách giấu đạt nhiều chỗ khu dân dưới tàu.

Như mới đây, sở đoan được tin có một chiếc tàu chở rất nhiều thuốc phiện lậu sẽ ghé bến Marseille. Khi tàu tới, họ xuống xét đến 10 giờ đồng hồ, nhưng không tìm được giống gì hết. Họ mới cho những người chuyên môn xuống soát một lần nữa.

(*Mai tiếp*)

LẠI CÚNG NHỜ CÔ BỘT MYTHO

Một đảng cướp to đã bị bắt

Vâng lịnh ông cò Bazin cai quản sở mật thám Mytho, hai ông quản Thân và Giang mới rồi có đi tuần trong vùng Batri (Bentre).

Sau mấy ngày tầm nã, hai ông quản đã bắt được bảy tên cướp trốn ở làng Hưng-Thạnh.

Đảng cướp ấy có tên Trần-văn-Đề làm đầu.

Chính là Đề mưu vụ cướp nhà tên Si, giết chết tên Si đề đoạt nhơn chục đồng bạc.

Bị tra hạch riết, Đề và hai tên đồng loã khai rào cho sở mật-thám Mytho.

Cả ba cậu đã bị lồng giam đề chờ ngày toà xử.

Hội đồng thành-phố nhóm

Hội đồng thành-phố chiều hôm kia đã nhóm lại. Tuy giờ định nhóm là 5 giờ rưỡi, song vì ông Xã mắc đi viếng quan Thống-Đốc nên mãi đến 6 giờ Hội đồng mới nhóm.

Xem xét đơn của quan năm Sée, xin cất một cái cầu tiêu ở Nhà tập Bắn, hội đồng bác đơn ấy đi. Thừa dịp ấy, ông nghị Thạch xin lập chỗ tiểu tiện ở khắp các chỗ trong thành-phố.

Hội đồng thành-phố kẻ đó chuẩn y tỉnh hình cai quản và tỉnh hình tài chánh của sở Phước-Thiện. Hội đồng cũng chuẩn y luôn cả một khoản công nhọ phụ trội cho sở Phước-Thiện.

Rồi ông Saint Pol. Tòng thơ ký đinh xả Tây Saigon đọc một tờ phúc bẩm dài nói về sự cai trị thành-phố của Địa-Phương và của Ủy-ban thành-phố trước. Ông Saint Pol đem ra cho hội đồng chuẩn y khoản dự toán công nhọ phụ trội. chuẩn y, nhưng còn phòng ngừa nhiều việc bất lợi cho thành-phố. Ông ng›| Bœuf có chỉ vạch những chỗ bất thường trong khoản dự toán công nhọ phụ trội ấy.

Rốt cuộc, ông Bœuf xin để cho Ủy-ban tài-chánh xem xét công-nho phụ trội ấy. Hội đồng ưng thuận. và lại định sẽ xin được nhóm lâu hơn, để có thể xem xét vấn đề ấy.

Kế đó. Hội đồng có đem ra bàn vấn đề cải cách thành-phố lại, và có chuẩn y một tờ nguyện vọng nói về việc cải cách ấy.

Xong vấn đề cải cách thành-phố. Hội đồng xem xét một dọc dài tỉnh những nguyện vọng là nguyện vọng. của hai ông nghị Tạo. Thạch. Ông Tạo và Thạch xin cho thợ ở Saigon được ra nghỉ mát ở ngoài Ô-Cấp,hay ở Dalat. mỗi năm nghỉ vài tuần. chánh phủ phải chịu tiền chi phí. Hội đồng bác nguyện vọng ấy.

Hai ông đem ra một bản nguyện vọng khác. xin cho hội đồng Annam được nhập vào ủy-ban xem xét Sở Phước-Thiện. và ủy-ban xem xét « ba tăng ». Hai nguyện vọng nầy được toàn thể hội đồng ưng thuận.

Hội đồng bác lời xin của hai ông Tạo Thạch giảm thuế cho những nhà buôn bán nhỏ. Ông Bœuf thừa dịp nầy có nói rằng. nếu ông Tạo Thạch cứ xin giảm số thâu của chánh phủ, mà lại tăng số xuất, thì không bao giờ công nho thành phố bình phu được.

Ông Pargoire có một bản nguyện vọng xin giới hạn nhơn công ngoại quốc ở Nam-Kỳ. để bảo hộ nhơn công Annam. Hai ông Tạo và Thạch không ưng thuận nguyện vọng ấy.

Sau khi bà uba ông Audoult Trị. Tạo vào ủy-ban kiểm sát sở Cãm-đồ. và bàu Dr. Biaille. ông Darrigade. Vernier. Thạch. Trị, Cuốt đề coi lò về việc phát tiền cho thất-nghiệp.hội đồng bèn xem xét vấn đề ông Casati có được trở về Saigon hay không, rồi giải tán.

BỌN CƯỚP Ở CAO-MIÊN LÀM

Một người chết, ba người bị bịnh

Tuy có bớt hết sức tập nã bọn cướp ở biên giới Cao-miên Nam-kỳ, song chúng nó khéo chơi « cút bắt » với lính tráng, nên mãi đến bảy giờ mà các nhà chuyên trách bắt chúng no chưa được. dân sự ở vùng gần ranh Cao-miên Nam-kỳ vẫn còn bị khuấy nhiễu.

Bọn cướp ấy khôn lắm. tuy làm an một cách dạn dĩ. song hễ nghe có lính đến đâu, là bọn đó chạy đi chỗ khác liền chớ it khi làm an hai ba lần ở một chỗ.

Chúa nhựt vừa rồi, một đam cướp, có dao mác rựa, gậy, đánh một cái nhà người Annam giàu nhứt, ở trên con đường Soài-riêng đi Tây-ninh.

Tài gia cự lại với bọn cướp, song vì bọn nầy đông nên giao chiến chẳng bao lâu, bèn phía tới gia đã gỏ một người chết, bốn người bị thương.

Theo thời cơ khủng hoảng, bọn cướp sẽ còn làm lộng hơn nữa. Chúng tôi mong rằng có bớt sẽ cố gắng để tìm bắt bọn cướp đặng cho dân hương thiện yên ổn mà làm ăn.

Photogravure Ng. văn Của.

Trong lúc ở nhiều nước như ở bên đất Việt của ta — ai nấy nhao nhao lên đòi nam-nữ bình-quyền. thì ở bên Tàu, có chỗ chồng vẫn còn là chúa, vợ là tôi. Người chồng, bất bình vợ một chuyện gì, có giấi xin phép quan cho mình được cạn nọc vợ ra, đánh. Bên xứ ta, may là cái thói cần nọc vợ để đánh đã tiêu đi mất rồi. Đàn-ông đứng đòi làm chúa nữa. Chung tôi e trái lại. ngày kia đàn-bà sẽ được quyền cần nọc chồng nữa kia.

Cuộc đua ngựa Saigon

kỳ thứ năm trong mùa mưa.

Chúa nhựt 18 Juin 1933

Lời bàn

ĐỘ THỨ NHỨT

Phần thưởng Chrysanthème (A)

Độ trọn 1 000 thước Ngựa 3e série

Phước-Hồ	30.5
Khuu-my-Hanh	30.5
Vang-Nu	30.5
Thoai-Ba	30.5
Hòng-Hoa II	35.5
Khuu-Tong	37 -
Khuu-Bong	40 -

Đám ngựa này toàn là ngựa mới, chưa chạy lần nào hết, trong đó có con Thoại-Ba cao lớn. Tốt mà hơn hết Khuu-my-Hạnh coi gọn-gàng lắm, nó sẽ tranh kịch-liệt với Thoại-Ba. Khuu-Bong được cùng khá lắm, nên coi chừng nó. Mấy con kia không có hy vọng gì.

Tôi bàn : Thoại-Ba nhứt.
Khuu-my-Hạnh nhì.
ăn ngược : Khuu-Bong

∴

ĐỘ THỨ NHÌ

Phần thưởng Chrysanthème (C)

Độ trọn 1 000 thước Ngựa 3e série

O-Voi	32 -
Kim-Liên	35.5
Dam-phước-Trương	37 -
Mon Amour	40 -
Hong-Anh	40 -
Khuu-Beo	40 -

Trong độ này thì O-Voi trỗi hơn hết. Hôm tuần rồi nó về ba, sau con Vang-Loi và Kim-Tiên hay lắm. Kim-Liên có phần về nhì, tuần rồi nó bị phạt trễ nên phải về tới hạng tư. Đam-phước-Trương có thua con Kim-Liên rồi, nên bỏ ra. Mon Amour cùng thua O-Voi rồi nên bỏ ra nữa. Khuu-Beo hôi năm ngoái có chạy rồi coi bộ nó không được mau. Hồng-Anh nài cởi từ tế cũng có hy vọng.

Tôi bàn : O-Voi nhứt.
Kim-Liên nhì.
ăn ngược : Hồng-Anh

∴

ĐỘ THỨ BA

Phần thưởng Chrysanthème (B)

Độ trọn 1000 thước Ngựa 3e série

Kim-Tiên	30.5
Kim-Tan	32 -
Hong-Soc II	33.5
Khuu-Lan	37 -
Avant Coureur	40 -
Dam-Qui	40 -
Bich-long-Van	40 -

Trong độ này nên bỏ Bich-long-Van. Avant Coureur, Kim-Tan ra. Dam-Qui lúc này coi mòi tấn phát, Khuu-Lan có nài cởi cho cũng thì cũng để sự lắm. Chỉ còn có Kim-Tiên và Hong-Soc II tranh nhau mà thôi. Kim-Tiên về nhì sau Vang-Loi hay quá, con Hong-Soc có về ba sau Khuu-long-Van và Hong-dong-Thanh.

Tôi bàn : Kim-Tiên nhứt
Hong-Soc II nhì.
ăn ngược : Dam-Qui.

ĐỘ THỨ TƯ

Phần thưởng Geranium

Độ thứ nhứt Double-Event
Độ trọn 1 200 thước
Ngựa 2e série

Vang-Ben	34.5
Dam-Bay	31.5
Kim-Hue	34.5
Luttons	34 -
Mon Idee	33 -
O-Long II	37 -
Hong-Van	37.5
Hong-lê-Hoa	37.5
Alcyon II	41 -

Trong đám này nên lựa Dam-Bay, Kim-Huê, Alcyon II, O-Long II và Mon Idée mà thôi. Vang-Ben đi 1200 thước không tới. Hong-lê-Hoa, Hong-Van và Luttons đã thua mấy con kể trước rồi. Dam-Bay ăn độ Caroubier hay quá nên nó có phần chắc hơn hết. Kim-Huê lúc nầy hay và đi lấy giới. Alcyon II mau và bền. O-Long II cũng hay vậy, có chút hy vọng.

Tôi bàn : Dam-Bay nhứt.
Kim-Huê và Alcyon II nhì.
ăn ngược : O-Long II

∴

ĐỘ THỨ NĂM

Phần thưởng Hortensia

Độ trọn 1200 thước Ngựa 2e série

Majestic	40 -
Tiêu mạnh Thường	40 -
La-Van	38 5
Hong-dong-Thanh	38 5
Thien-Hô	35 5
Kilkerley	30 5
Vang-Loi	30 5

Trong độ nầy thì Kilkerley có phần chắc hơn hết, tuy nó đã thua rồi song tại nài thua chớ không phải ngựa. Kế đó thì Thiên-Hô vì nó đã về ba sau Kim-ngan-Hoa và Mékakhum. La - Van đi lấy đỡ Hong-dong-Thanh. Tiêu - mạnh - Thuong. Majestic sut hơn La-Van nhiều nen bỏ ra Vang-Loi đi lấy hay quá, có cửa ăn độ nầy :

Tôi bàn : Kilkerley nhứt.
Thiên-hô nhì.
an ngược : Vang-Loi

∴

ĐỘ THỨ SÁU

Phần thưởng des Roses

Độ thứ nhì Double-Event
Độ chấp trọn 1700 thước
Ngựa hors série

Khuu-phi-Long	47.5
Vuong-Em	39 -
Khuu-Long	37.5
Phuoc-Long	33.5
Vang-tan-Ky	32.5
Bien Aimée	25 -
Bach-hue-Xa	30.5
Dam-Chi	26 -
Hong-Xe	25 -
Biscuit	24 -
Tourbillon	23 -
Hoang-thanh-Phuoc	23 -

Độ nầy thật là khó bàn vì có nhiều con nhẹ quá, đã vậy mà còn thêm 200 thước nữa. Biscuit, Hong-thanh-Phuoc, Dam-Chi, Hong-Xe không đủ sức chạy 1700 thước. Phước-Long que mới mạnh không làm gì dặng. Khuu-phi-Long chở 47 kilos 5 nặng quá. Chỉ còn huu-Long, Vương-Em, Bach-huê-Xa, Bien Aimée và Vang-tan-Ky tranh nhau mà thôi. Vuong - Em ăn độ rồi hay quá nên độ nầy nó có phần ăn lắm chỉ sợ có con Khuu-Long mà thôi. con nầy hôi năm ngoái ăn độ Hội ngựa xe.

Tôi bàn : Vương-Em nhứt.
Khuu-Long và Bach-hue-Xa nhì
ăn ngược : Bien Aimée.

∴

ĐỘ THỨ BẢY

Phần thưởng Chrysanthème (A)

Độ trọn 1 000 thước Ngựa 3e série

Khuu-Nhan	30.5
Huynh-Hoa	30.5
Hoi-Hoa	30.5
Hong-Thanh	30.5
Vang-Long	32 -
Max Linder	32 -
Vang-Hoa	33.5
Vang-Mât	40 -

Độ nầy kịch liệt lắm, tuy là ròng ngựa mới song toàn là ngựa hay mà thôi. Max Linder là dòng Astolfio mau lẹ lắm, móng lớn có lẻ đi lấy hay. Huynh - Hoa cũng tốt lắm, nó sẽ tranh kịch liệt với Max Linder. Hoi - Hoa dượt cũng tài song còn hơi chứng. Mấy con kia thấp thước đi không lại đám nầy.

Tôi bàn : Huynh-Hoa nhứt,
Max Linder và Hong-Thanh nhì
ăn ngược : Hoi-Hoa

∴

ĐỘ THỨ TÁM

Phần thưởng Chrysanthème (G)

Độ trọn 1000 thước Ngựa 3e série

Khuu-Mat	30.5
Phi-Van	32 -
Dam-Ten	35 -
Vang-Hien	35.5
Dam-Huynh	35.5
Vang-Hung	37 -

Trong độ nầy Dam-Ten trỗi hơn hết, nó về nhì sau con La Glu hay quá. Vang-Hung tuần rồi có phần ăn mà không chạy. tuần nầy các gì ăn nổi Dam-Ten ? Dam-Huynh. Khuu-Mật, Phi-Van và Vang-Hien chưa có hy-vọng gì.

Tôi bàn : Dam-Ten nhứt.
Vang-Hung nhì.
ăn ngược : Khuu-Mật

∴

Về Double-Event
Nên đánh : Dam-Bay Vuong-Em,
Dam-Bay Khuu-Long
Vớt : O-Long II - Bien Aimée
(Trúng được nhiều tiền lắm)

TRƯỜNG-CÔNG

Ông đốc-công Mỹ thuật chuyện ông thầy cắt

Gần đây chúng tôi có dạng tin ông thầy Cắt ở Cao-lãnh trị bịnh như thần. Chúng tôi bèn cho đàng cả thơ của một vài vị độc-giả gởi lại cho hay thêm về tin ấy.

Chúng tôi rất lấy làm hăng hanh mà tiếp được của ông đốc-công Lương-văn-Mỹ ở Sadec bức thơ dưới đây, gởi cho bổn-báo chấn-chỉnh, cho hay về việc ông thầy cắt. Chúng tôi rất cảm ơn ông đốc-công ; lời đó vì sự thiệt, không mai công, gởi cho bổn-báo chấn-chỉnh bức thơ dưới đây. Chúng tôi tưởng rằng bức thơ của một người đang kinh nhựt ông đốc-công Mỹ, thì dù là một cái bằng cớ cho ta tin rằng việc ông thầy cắt chữa bịnh như thần, có thể là chuyện thiệt.

Sadec, le 30 Mai 2933.

Trọng kính thăm ông và qui quyến đặng vạn sự lành và bình an luôn luôn.

Ông hỏi tôi về chuyện ông thầy Cắt thì tôi biết sao nói vậy cho ông rõ

Một bữa kia ông quận Langsa Caolanh, ông lương-y Sadec và tôi có đi coi ông thầy ấy chữa bịnh thế nào.

Khi cuông tôi tới tại chỗ thì thấy người bịnh đội ông thầy Cắt lối chừng năm trăm người tại trước nhà ông thầy Cắt.

Lúc ấy ông thầy cắt không có ở nhà, ông mắc đi cúng đình nên chúng tôi có dùng điếp fầy mà hỏi mấy người bịnh ai đau bịnh gì thì chúng tôi rõ rằng bịnh nào cũng có : Mù, câm điếc, á khẩu, bướu, phung, điên, ho lao, bại văn văn...

Chúng tôi có cho mời ông thầy Cắt về. Khi ông về rồi thì ông lương-y Sadec xin ông cắt thử một đứa nhỏ chừng lối mười hai tuổi có tật câm — Khi vắng mặt ông thầy Cắt thì tôi có ra hỏi mẹ của đứa nhỏ ấy thì người đón bà ấy tỏ rằng đứa con nó câm từ nhỏ tới lớn, không hề nói một tiếng. Tôi hỏ đứa nhỏ thì nó ngó tôi, có mặt đỏ cảm, không nói ra tiếng nào hết.

Khi ông thầy Cắt cắt nó rồi thì ông biểu nó nói thì nói ba, nói mà thì nó nói mẹ, nói một thì nó nói một, nói ba thì nói ba. Lúc đó thì đứa nhỏ nói từ tiếng thì dặng con nó nhà làm sao tôi không rõ.

Còn có một người đui thiệt không thấy chi hết. Tôi bỏ vậy con mắt bây giờ thấy cái gì không, thì người ấy trả lời nói thấy được chước trước mặt mà thôi.

Khi ông thầy cắt rồi thì người ấy trả lời rằng bây giờ thấy khác hơn hồi nầy mà chưa thấy chi hết. Ông thầy Cắt nói với chúng tôi rằng bịnh nặng ấy phải cắt ba bốn lần mới hết đặng.

Ông thầy có cắt một người xuối giờ đi không đặng, khi cắt rồi thì người ấy đứng dậy đi được và mừng lắm. Đi được vậy chớ người ta còn phải đỡ chớ không đi một mình được, khi trước cắt thì phải khiêng. Còn mấy người bịnh nói trên đây về nhà lành không, tôi không rõ.

Còn việc cắt của ông thầy thì dễ lắm. Ông lấy mạ-kẽm mỏng sánh rồi ông cắt như cắt dặng dác vậy, không nói tiếng gì hết. Tôi kể ra sau đây những mấy người bịnh tôi biết.

M. Hợi điền chủ ở Sadec có bịnh điên, đi cắt hai lần về từ tế không phá ai hết, ăn uống như thường, có đều ít nói. Ai bỏ trả lời không thì thôi. M. Hợi ở nhà hai tháng không đi đóng thầy Cắt nữa thì có ý muốn cuốn tấm lại. Tôi không ngủ cứ đi mắc nước tưới nhà chơi. Người vợ thấy vậy đi lên ông thầy Cắt cho rõ thì ông thầy cắt cho bùa về uống thì M. Hợi không có phá chi hết, mà cứ làm thinh nằm hoài không nói chuyện gì hết.

Còn một người đờn bà 19 tuổi có bửu bối bằng trái xoài vọi. Bửu ấy bởi có thì mà sanh ra, người ấy khi có bửu không khi nào gần nhau được — khi đi ông thầy cắt về thì cái bửu tiêu mất, bây giờ rờ thì có hơi cứng cứng ở chỗ bửu ấy — người nầy tên Trần-thị-Bẻo ở làng Tân qui đông Sadec — cắt có một lần.

Còn một người bửu nữa là Madame Lưu-minh-Luân 43 tuổi đi cắt hai lần về hai cái bửu hai bên cổ con hơi lớn — người nầy là vợ của thầy Hương chánh làng Tân vinh Hòa Sadec. Cũng vì có thai mà có bửu —

Còn thằng Cảm ở làng Tân phu Trung Sadec đi ông thầy cắt về biết kêu ba, má và đếm từ một tới mười mà thôi — không biết chi nữa hết — Người cảm nầy từ mẹ bẻ tới lớn không biết nói tiếng nào hết. Nó tên Nguyễn-văn-Bảy.

Mấy người cảm tôi biết không ai nói chuyện gì được hết

Còn về việt đui thì tôi không thấy trước mặt được mà tôi có nghe tia ông Nguyễn-văn-Thanh, điền chủ ở làng Long an Vinh-long có gởi một cái thơ cho ông Lương ở nhà ông thầy cắt thì lúc đó cắt bớt một chút mà thôi. Ông Thanh còn ở lại hai bữa nữa cắt được hai lần nữa thì khi về nhà thì thấy đường đi tỏ rõ — Cái thơ ấy tôi có đọc.

Cũng bịnh con mắt — Một bà phủ Phải ở Bacliêu đi một lượt với một người Hội đồng cũng ở Bacliêu mà đau chưa — Cắt một lượt mà bà phủ mạnh, thấy đường xuống ghe đánh bài như người không đau con mắt, Còn ông hội đồng thì chưa không lành chút nào hết — Vụ nầy Madame Hội đi xin bùa cho chồng thấy rõ vậy nên nói lại cho tôi hay.

Còn M. Quớn ở Vinhlong đau bịnh bại — Trước khi đi ông thầy Cắt thì nằm đâu nằm đó phải đút ăn — khi đi ông thầy cắt mới về, thì đi vô đi ra dặng, ăn uống nhiều lắm cho đến đỗi đám ăn nem uống ăn bỏ bàng mà bị kiết rồi đau, phải nằm lại mà cũng còn khá hơn hồi trước nhiều lắm.—

Còn bà già tôi có đi về việc mỏi chưa — khi cắt rồi thì khá lắm rồi một tháng sau cũng nhức đầu gối lại.

Còn con cháu tôi cũng cao cẳng thấp và lâu lâu nó nhức— Đi ông thầy cắt về thì hết nhức rồi một tháng sau nó nói nhức lại như cũ.

Theo ý tôi ông thầy cắt nầy không phải làm dối— Ông thiệt bịnh tình hết không ông không chắc, ông nói làm theo lời ông trên dạy vì ông có nằm chiêm bao nhiều lần thấy một vị thần mách bảo ông đi cắt thì ông vưng lịnh đi cắt vì sợ vị thần quở — Tôi hỏi ông thầy cắt vậy cho ông chiêm bao thấy ông Trời, hay là ông Phật hay là ông Tiên, ông trả lời thấy một vì thần tới người ma ngài không có xưng tên.

Tôi xin lỗi trả lời trễ vì tôi muốn có tin chắc chắn

KÍNH-PHONG
cùng đau nhức gân cốt
chuẩn khoẻ lắng
RIỆU BỔ KOENIG
Toujours survaux du R. P. KOENIG
có sách tặng của phòng thí-nghiệm
LOGEAIS
24, Rue de Sèvre, BOULOGNE-SEINE (France)
Bán ở các nhà bào-chế
Ở Saigon : J. MIS SOUBRENIE SAURIEAU

TÂN-Á! TÂN-Á!

Cuộc thi rất lớn!

1· Sửa bài quốc-văn
2· Họa văn thơ

Nhựt-trình thường trao giá, Chương-trình và các món đồ tặng sẽ có trong « Tân-Á bạp-chí » số 1 (Juin 1933).

Xin hết quí độc-giả làm ơn sưu-tầm bài quốc-ban và mới các ngoại thi sĩ hoa văn chơi. Bổn-chí rất cảm ơn.

Hoi cuộc thi trên đây lối ngày 15 Juillet là hết hạn thâu bài.

Tanan, le 4 Juin 1933.

à Monsieur le Directeur de la Savonnerie Việt-Nam Cholon

Kính,

Tôi thuở nay dùng xoàng savon Việt-Nam thì tôi đã nhận chắc rằng là thứ savon tốt hơn hết của đồng-bào mình chế ra. Savon nầy tôi hơn savon Marseille vì bột nhiều và ít hao. Không đỏ nhớt, ít hay rách áo quần, giặt rồi quần áo trắng tinh.

Vài tháng nay vì có thấy nhiều hiệu savon khác ra bán và tôi có mua thử xử dụng. Nhưng savon ấy cũng cứng, bọt nhiều mà mau hao lắm.

Thương-thương mỗi ngày trong nhà tôi dùng một cục savon Việt-Nam 200 gr, hôm tôi mua savon khác thì phải dùng tới hai cục mới đủ vậy.

Vì thấy nên tôi chắng chắc rằng savon Việt-Nam thiệt là tiết kiệm và thật là một thứ savon thiệt tốt. Và tiện dặng tôi lấy làm vui mừng mà thấy một người đồng - bào mình chế dặng một món hàng không thua gì của người - quốc, mà lại còn muốn tốt hơn nữa là khác.

Nay kính

TRẦN-QUANG-PHÒNG
Propriétaire

TIỂU-CẦN *TRAVINH.*

Khăn đen Suối-đờn

Tôi còn đương làm những kiểu khăn đặt riêng tùy theo ý mỗi ông; xin viết thơ nói rõ mấy lớp và lấy ni tôi sẽ làm y theo gởi lại, cách lãnh hóa giao ngân, sở phí tôi chịu. Qui ông ở gần đây xin mời đến nhà trước xem mấy đơn sau để bề lựa khăn cho vừa ý.

Bùng và nhiều gò kiểu mới giá...	3 $ 50
Bùng và nhiều gò hạng nhứt.....	2.50
Cám nhung nhiều giá.....	2.00

NGUYỄN-V.-BÚP
Chủ Suối đờn
(gare) Binh-nhâm
par Lai-thiêu

MUỐN BÁN

Một cái nhà trệt, ở ngăm chỗ phải thế, gần trường học Chasseloup Laubat.

Nhà ấy gồm có 6 căn, phòng ngủ có phòng trang điểm riêng. cẩn liu máy, nhà nấu ăn bỏ bếp ở riêng và cũng có cầu tiêu máy, kho để đồ, nhà để xe-hơi, cả thảy đều còn tốt cả.

Giá tính rất hạ muốn mua luôn cả bàn, ghế, hay là nhà không cũng được, vì chủ xấp đi về xứ.

Ai muốn mua xin hỏi tại :

Số 29 đường Jauréguiberry (gần đường Barbet) từ 11 tới 12 giờ trưa và từ 6 giờ tới 7 giờ chiều.

Kính mời ông chủ nhà ở đường Mayer để lại viếng căn nhà trệt số 29 đường Jauréguiberry, bớm Chùa-nhựt mới rồi, trở lại bàn tính. Hết cảm ơn.

HÃY MUA VÀ CỔ ĐỘNG CHO

Tục-tinh
Tân-văn

là một tờ báo không ham công kích và không thích cung phụng.

Kinh-tế học đại lược

BÀI THỨ NHÌ (II)

Diễn tại nhà Khuyến-học Hội Nam-kỳ ngày 25 Mai 1933

MỸ SANH SẢN (La production)

CÁC ĐIỀU KIỆN SANH SẢN
Les facteurs de la production)

(Tiếp theo)

Vì người tư-bản nắm hết trong tay nhưng máy móc và các *organes de production*, lại muốn lợi to, bắt thợ làm nhiều thì giờ mà trả tiền công ít. Bắt thợ làm nhiều thì giờ và vì dùng máy móc thì không thâu hết cả nhơn công, một số người lao-động không có việc làm nên bị thất nghiệp. Vì người thất nghiệp đông, người chủ khỏi lo thiếu nhơn công, lại kẻ lao-động tranh nhau kiếm việc làm, nên người chủ bỏ buộc và hạ tiền công dặng. Tiền công ít, người thất-nghiệp nhiều; hạng lao-động lấy tiền đâu mà mua hàng hóa cho nhiều, sức tiêu thụ của con người giảm đi; mà sự sanh-sản thì bởi máy móc mà càng ngày càng gia thêm sản-vật chế tạo ra nhiều quá mà bán không chạy, cuộc làm ăn phải ngưng trệ, nạn khủng-hoảng sao mà tránh cho khỏi ?

SỨC LAO-ĐỘNG (Le Travail)

Điều-kiện thứ hai trong sự sanh-sản mà làm điều-kiện trung-tâm trong sự kinh-tế, điều-kiện trọng-yếu hơn hết trong đời người. Ấy là *sức lao-động* nghĩa là sự làm việc của con người.

1· Những vật thiên-nhiên của tạo-hóa mà trở nên tài sản là phải nhờ con người tìm kiếm ra và xét hiểu rằng đồ đó là hữu ích. Tìm, kiếm, xem xét mất biết bao nhiêu công phu. Ấy là nhờ sự làm việc. Ấy là nhờ sức lao-động của con người đó.

2· Những tạo-vật ấy không có con người làm việc chế tạo ra thành đồ vật dụng thì chẳng có bổ ích chi cho con người hết.

Nhà kinh-tế học thường phân chia sự làm việc ra ba cách :

1· Làm việc bằng tay-chơn (travail manuel)

2· Làm việc về tri-thức để phát minh ra những sự mới lạ (travail d'invention)

3· Làm việc về tinh-thần để chỉ-huy-trương và tổ-chức công việc làm ăn (travail d'organisation et de direction)

Trong kinh-tế giới, người ta thường hay tranh luận phân vân về việc làm nào sanh lợi, việc làm nào không sanh lợi ; nghĩa là người thì trọng nghề nông hơn công thương, người cho công thương hơn nghề nông.

Chúng ta không cần bàn bạc đến một vấn-đề khó khan như vậy.

Chúng ta cũng không xem xét coi *làm việc có cần nhọc không con người làm việc được bao lâu*, vân vân

Bổn ý tôi là nói cho kỹ lưỡng hai vấn-đề trong sự làm việc mà rất cần ích cho người mình, vì người mình hoặc không biết, hoặc ít ai để ý đến :

1· *Sự tổ-chức công việc làm theo phương pháp khoa học của ông Taylor phát minh (Organisation scientifique du travail, Taylorisation)*

2· *Vấn đề tập nghề và công nghệ học (Apprentissage et enseignement professionnel).*

TỔ-CHỨC CÔNG VIỆC LÀM THEO PHƯƠNG PHÁP KHOA HỌC

Cách đây 30 năm, một nhà kỹ-sư Mỹ tên là TAYLOR phát minh ra một phương pháp tổ chức công việc làm theo khoa học.

Ông TAYLOR làm việc ở công-xưởng Bethléem, là một nhà máy lớn bên Mỹ hồi Âu-Chiến đã nổi danh là làm ra nhiều súng đạn để bán cho các nước giao dịch. Ông Taylor có xuất bản năm 1911 một quyển sách nhan đề là : « *Những điều nhận-xét về sự tổ-chức các nhà máy theo phương-pháp khoa-học* » (*Principes d'organisation scientifique des usines*). Ông Taylor mất năm 1915.

Đây, tôi chỉ nói về sự tổ-chức công việc trong thủ-công-nghệ (travail manuel). Những phương pháp tổ-chức các cơ-xưởng (usines) xẻ xét sau.

Ông Taylor bảy ra phương pháp mới đó là vì ông thấy đều khuyết-điểm nầy trong sự làm việc : Người thợ không biết cách làm việc phí nhiều sức lực mất nhiều thì giờ mà làm việc không sanh lợi nhiều.

Sự ấy có nhiều duyên cớ :

1· Người thợ chỉ bắc chước theo các bạn đồng nghiệp trước hễ người trước làm cách nào thì người thợ sau làm theo như vậy, cha truyền con nối đời đời, cứ làm theo một cách thủ cựu, không thay đổi cách làm việc cho tiện lợi.

2· Con người ai cũng có tánh biếng nhát tự nhiên. Vì theo cái luật *tâm-thần nhất-luật* (*loi du moindre effort*), con người muốn cho it cực nhọc lãnh việc nặng nề, nên bỏ nhiều việc có thể sanh lợi nhiều.

3· Vả lại có khi làm cho thủ-công nghiệp càng ngày càng bị bỏ phế. Vì làm theo máy-móc, bị máy móc sai-khiến, con người không còn tự-do muốn làm cách nào thì làm, không có tri sáng-nghĩ dặng.

Vì máy đều hại đó, nên đời nay lại cần phải tổ chức thủ-công nghiệp theo phương pháp khoa học tân-thời, dặng làm cho công việc làm được mau, tiện và lợi.

(Còn nữa)

Sách mới

Sách

LA PART DE L'ENCENS ET DU FEU
(Phần hương-Hỏa) của ông Dương-tân-Tài, phó dâu-phủ Đinh Hiệp-lý, cô Chánh-Phủ Nam-kỳ chủ-trương và được Hàn-lâm-viện khoa luận-lý và chánh-trị bên Pháp khen tặng

MENTION TRES HONORABLE

Có trữ bán tại nhà-in Nguyễn-văn-Của, *37 Rue Lucien Mossard Saigon*, mỗi cuốn giá 2$50.

(Hết thứ 2$00)

KHI GÂN CỐT
đàn yếu, thần bị sưng **THUỐC BỔ CỦA R. P. KOENIG** làm cho gân cốt mạnh mẽ, mà chẳng lúc hết cơ gân, khỏi đau đớn, thấy mệt cái giun, cái buồn, ngủ được yên, hết lo sợ.
Toujours survaux du R. P. KOENIG
Sách tặng quý ông quý bà
E. LOGEAIS, Bào chế : Boulogne-sur-Seine
công hiệu các bào chế khắp
Ở Saigon : J. MIS SOUBRENIE SAURIEAU

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

Đại-Dược-Phòng

Mông thưởng Đại-Nam Ngự-đẳng Long-bội-tinh

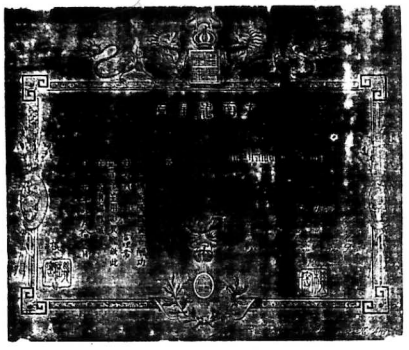

Bổn-dược-phòng từ ngày lập ra tại Cholon đường Quảng-Đông, nhà số bài 58, sau lại dời ve số 47 cùng ở đường Quang-Đông, tự ấy nhẫn nay đã ba mươi mấy năm trời, lại cũng nhờ có ông nội của Bổn-dược-phòng Chủ-nhân là ông Ỷ-học-sĩ Vi-tế-Sanh đã hết lòng nghiên cứu ma chế luyện ra các thứ thuốc rất nên tinh khiết, rất thích hợp thời nghi; người lại dùng những thượng phẩm dược liệu trong hai mươi mốt tỉnh ở bên Trung-quốc mà chế ra các thứ thuốc, cao, đơn, hườn, tán, đem qua Nam-Việt, để cho hải hội chư quân-tử chọn lựa mua lấy mà dùng.

Người lại còn gia công gắng sức hiệp trì với các đăng Danh-y ma nghiên cứu các tánh dược, rồi nhơn theo phong thổ bổn Nam này, bốn mùa tám tiết, ban thứ nào nên tuỳ nghi mà chế luyện ra cho hợp theo phong thổ xứ nầy; bởi nhơ có dày công như vậy, cho nên, những thuốc của Bổn-dược-phòng ma ban ra, thì thứ nào cũng tốt, thứ nào cũng hay, bá phát bá trung, lủ thì lủ nghiệm, công chúng rất hoan nghinh.

Bởi Bổn-dược-phòng Chủ-nhân đã dày công khổ nhọc với thân-quân xã-hội bên cõi A-đông nầy, chế ra được nhiều thứ thuốc hay, để ma cứu thế tế nhân như vậy, cho nên trong Khải-Định thất niên, là lục Tiền-đế Nam-triều gia làm Sắc-ngạch, ban tứ cho ông tương ỷ Vi-tế-Sanh của Bổn-dược-phòng nhứt diện Kim-Tiền.

Qua năm 1923, Bổn-dược-phòng lại được Kim-biên Quốc-vương ân thưởng một médaillon Monisaraphon; đến năm 1929, lại được Kim hiệp Quốc-vương thưởng thêm một cái médaille bang vàng nữa.

Mới đây Bổn-dược-phòng Chủ-nhân là ông Vi-Khải, tự Thiếu-Bá, đã công bào chế và chọn lựa các thứ thuốc hay và tinh khí tốt lương, gởi qua đấu xảo quốc tế tại thành Paris, đã được Chánh phủ ban khen và đãi cử với Nam-triều, cho nên Đức Kim-Thượng lại ân thưởng cho ông Vi Khải một tấm Đại-Nam Ngự-đẳng Long-bội-tinh mà Bổn-dược-phòng đã in cái bằng cấp trên đây ho liệt vị thân chủ lâm thức.

Ấy là một điều rất vẻ vang rất vinh hạnh cho Bổn-dược-phòng, nên Bổn-dược-phòng đồng nhân chúng tôi thải tạm kính đôi lời ngỏ cùng liệt vị thân chủ yêu quí của Bổn-dược-phòng hay, hầu có chia vui với chúng tôi và mãng giùm cho Bổn-dược-phòng Chủ nhân là Vi thiếu-Bá Tiên-sanh ngày thêm rạng vẻ.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG.

Đồng-nhân cẩn khải.

Chước mầu cô ba Hiền

— Nầy em ơi ba, có một áp mày-mắn cho chị em em mua ẩm chị ba. Tôi hay nên tôi đi đến nói với chị đây. Chị biết tiệm cầm đồ « Cao-Văn » ở đường « Một mà hông » không? Thôi để tôi nói lại cho chị cái cho mau nghe. Số là ở tiệm « Cao-Văn » có người đem tới cầm một chiếc vong nhẫn toàn hột xoàn lớn. Giá mua hồi mới có tới 600 đồng mà cầm chỉ có một trăm. Họ cầm đã ba tháng nay; mà ngày qua tháng rồi họ không chịu chước. Chủ tiệm tính bán lấy vốn và lời lại đủ số nên thì thôi. Chú định bán chiếc vong xoàn ấy có 300 đồng. Lúc nầy gia đó cũng rẻ thôi. Tôi muốn mua, ngặt vì hôm trước tôi đã mua lỗ một chiếc ngọc thạch của bà mà-chia Nu rồi. Tôi nghĩ chị cũng có chiếc vong xoàn nào nên đến mượn cho chị... Gấp dịp bỏ qua nữa sợ không có mà mua đa...

Cô bày Lục ngồi nói với cô ba Hiền ngon ngọt. Hai cô xưa nay vốn là hai chị em có tánh hay se-sua... Hễ cô bảy có cái áo màu da trời thì cô ba Hiền cũng nài-nỉ chồng xin cho được tiền để may cái áo màu da trời. Thấy cô bảy sắm cây đu càng cũ tôi đời nay, cô ba cũng đòi cho được mua. Cho đến bông tai ca-ra, vòng vàng chuỗi hột cô bảy Lục có thứ gì thì cô ba Hiền dịch-nhẹ liền. Bởi vậy sau khi nghe cô bảy Lục khoe mới sắm chiếc vong ngọc thạch và nói có người đem vong rẻ tiền cô ba ngồi làm thinh.

Hồi lâu, cô ba lầm-bầm :

— Hai trăm đồng...

— Hai trăm mà đeo chiếc chị ba. Một chiếc vong xoàn, nước còn tốt quá. Đời xưa chỉ mua cái áo bằng vải-mình tới năm mươi mấy đồng chị không biết sao. Bây giờ có hai trăm đồng chỉ con ngần ngại gì nữa...

— Hai, hai trăm đồng rẻ thiệt. Mà không có bạc mặt bây giờ. Phải chi chị nói trước vài tuần tôi xin ba tôi liền.

— Dạ, không cần gì mà phải xin tiền lận. Thấy ba thiếu gì tiền. Tôi mới nghe tháy cho ông Phán mua đồ vay cũng trăm lời tới năm phần đấy. Chị nói thầy ba lui mấy đưa liền. Muốn làm tới cho vậy cho phải cao ai sao mà sợ tốn.

— Ừa, ở mà tôi mới cho tôi nhắn chục hôm đầu tháng đây. Tôi con giàu năm chục để xài riêng nữa. Chẳng cuối cơ một trăm.

— Tôi xin thầy ba một trăm nữa là đủ rồi.

— Tôi biết vậy rồi, nhưng... Cô ba Hiền nói đến đây bỗng nghĩ ngợi gì không biết mà không chịu nói tiếp. Cô không muốn cho người bạn gái biết ý của mình. Cô cũng định xin chồng số tiền còn thiếu, song cô biết tánh tày chồng cô hà-tiện về sự sắm ăn mặc mấy trong sức của vợ lắm. Thấy cô cho cô tiền để đành xài, nhưng thấy nay đem chứng bề cô ba Hiền sắm được cái nào là qua bữa sau hàng xóm ngạc thấy gần-nhân, cật-nhân, đồ đi đồ lại hoài. Nói rồi cũng em. Cô biết ý chồng hay hà-tiện, nhưng cô cũng biết ý chồng hay cưng chiều vợ.

Một chập lâu, cô ba Hiền nói với cô bảy thôi để sáng mai đi coi chiếc vong, bột xoàn rồi sẽ tính.

Qua ngày sau, cô ba Hiền cùng bạn đi coi thứ chiếc vòng. Cô ba đeo vừa khen nên ưng ý lắm. Chịp trong bụng muốn mua liền, nhưng ngặt không có « anh hai » dẫn tới.

Cô ba Hiền, hội cái tên đó cũng đủ biết tánh tình của vô rồi. Cô Hiền, biết chiều chuộng chồng song có tánh se-sua với chị em. Cái tánh tình đó là tánh của hết thảy đàn-bà không riêng gì một mình cô Hiền.

Muốn mua chiếc vòng, cô ba còn thiếu có một trăm. Kiếm một trăm nữa ở đâu bây giờ? Lúc nầy mà mượn ai có cho muốn. Nói thiệt với chồng thì thấy ba rầy liền không bao giờ cho mua. Thấy bay nói : « Sắm đồ không ích gì nết. Tiền sắm đồ như đóng tiền chết. Tiền để cho vay có lợi hơn ». Cô ba nghĩ có nói thiệt với chồng cũng không được. Cô buồn, cô nghĩ nếu không mua được lần nầy thì biết bao giờ sắm được một xoàn. Đợi tới gia còn đi đâu làm gì với con chi đứng-đề. Làm sao bây giờ? Chỉ có nhờ nơi cô bảy mà thôi... song...

Trong lúc trong óc cô ba Hiền lại nầy ra một cái ta say. Cô nghĩ hồi lâu rồi cô hơi thẹn, nhưng vì lòng tham muốn chiếc vòng nó gợi cô...

Sau một hồi suy nghĩ, cô nhứt định phá thì hành cái chước mầu mà vừa mới nảy sanh trong trí cô đó. Cô ba Hiền định gọi chuông một chuyến để lấy cho kỳ được số tiền 100 đồng.

Chiều lại thấy kẻ-xế chiếm về, cô ba mới giả bộ mơn trớn chồng rồi nói :

— Ai mình đi làm việc rồi, hôi chiều nầy tôi có lại đàng có bảy Lục chơi...

— Ngày nào ma hay chị em không lo nhỏ. Muốn mua sắm cái gì nữa đó nên đi lại chơi với cô bảy.

— Giông gì ở đâu ma nói chuyện như vậy! Nè mình, có một việc mới xảy ra hôm qua làm cho cô bảy cô buồn đau bứt cô...

— Chuyện gì đó vậy?

— Cô mất một cái bóp. Trong đó cô có dựng một số bạc là một trăm đồng. Không biết quân nào lẻo vào ăn cắp tuồi cái bóp của cô. Sợ tiền đó cô định để danh mua một chiếc vong xoàn... Mình coi cô khóc lóc vong xoàn... Mình coi cô khóc lóc đòi đi tự vận... Cô ba nói tới đây tên xem tình ý của chồng.

Thấy ba Tự ngộ vợ đòi cô bay muốn đi tự-vận run vai hỏi rối nói :

— Cô bay là tay xài bạc trăm bạc ngàn. Thứ mất cái bóp mà khóc lóc đòi đi tự vận. Bộ cô muốn bắt chuyện chơi bay sao! Vậy cho chồng của cô ở đâu? Chồng cô giàu, bạc ngàn cô sắm trong tay thấy vợ mất chút đỉnh không cho lại bay sao mà cô đòi đi chết?

Ngộ chồng nói tới đây, cô ba Hiền giả bộ khóc tức-tưởi, a lại ôm chồng vừa khóc vừa nói :

— Con nhờ tối mất tiền đây mình! Tôi nói gợi thứ coi mình nói làm sao, cho thật tình tôi mất một trăm đồng, chiều hôm qua. Năm chục mình cho tôi cất trong bóp với năm tôi dành dụm mất nữa nết! Hôm qua tôi đi xe kéo ra chợ mua đồ, khi mua rồi rờ bóp không có, nhằng biết mất tự hồi nào...

— Thiệt không mình?...

— Tôi muốn đi tự-vận cho rồi quá! Có vừa nói vừa xem tình ý chồng.

— Mình mất một trăm đồng. Thiệt, em, tiền đó mình để làm gì?

— Bộ tôi để mua chiếc vòng xoàn đó đó mình. Tôi sợ mốc lâu nay mà mua chưa được. Mình cho tôi số tiền khác tôi mua, bằng thôi biết đời nào có một xoàn đeo với chị em. Người ta cười tôi trực như cười mình. Tôi bây giờ như điên..... Thấy ba Tự ngộ vợ nói tới sự sắm đồ liền sụp xuống qui trước mặt vợ mà nói :

— Mình ơi! mình tính mua một xoàn mà bây giờ mình mất tiền phải không? Mình đòi đi tự vận! Tôi nói thiệt với mình, tôi nay cũng muốn đi tự-vận nay mai gì nữa đây.... Để tôi nói cho mình nghe... Mấy tháng nay, tôi lỡ lòng bài bạc thâm tiền kết gần hai ngàn đồng. Tiền không có bồi thường. Tôi tính chết. Cảnh của tôi có phải ngày hơn mình không? Mình bằng biết thương tôi chút nào hết. Mình cứ lo sắm ăn sắm mặc để tôi bị ở tù... Mình biết chưa?...

Mlle LIỄU-CHƯƠNG-ĐÀI.

BANQUE DE L'INDOCHINE

PRIVILEGIÉE FONDÉE EN 1875

Capital versé : 120 000 000 Francs
Réserves au 31-12-30 : 106.568.454 Frs.

SIÈGE SOCIAL : 96, Bd Haussmann PARIS

Adresse Télégraphique INDOCHINE

SUCCURSALES & AGENCES

CHINE	INDOCHINE	AUTRES SIÈGES
CANTON	SAIGON	BANGKOK
FORT-BAYARD	BATTAMBANG	
HANKÉOU	CANTHO	DJIBOUTI
HONGKONG	HAIPHONG	
MONGTZÉ	HANOI	NOUMÉA
— PÉKIN —	THANH-HOA	
SHANGHAI	— HUÉ —	PAPEETE.
TIENTSIN	NAMDINH	
YUNNANFOU	PNOMPENH	PONDICHERY
	QUINHON	
	TOURANE	
	— VINH —	SINGAPORE

Correspondants dans le monde entier

Toute toutes Operations de Banque

SUCCURSALE DE SAIGON — QUAI DE BELGIQUE

Location de Coffres Forts

KINH-PHONG
cùng dâu nhức gân cốt chóng khỏi liền
RIỆU BỔ KOENIG
Tonique nerveux du Dr. P. KOENIG
có sách tặng của phòng thí-nghiệm LOGEAIS
74, Rue de Silly, BOULOGNE-s/-SEINE (France)
Bán ở các nhà bào-chế
Ở Saigon J. MUS-SOLIRÈNE-SARREAU

KHI PHỔI YẾU
nên dùng thuốc
PULMONIA
chữa bằng thảo-mộc
Sách tặng quý ông quý bà
E. LOGEAIS, Dược-chế, Boulogne-sur-Seine
Bán ở các nhà bào-chế khắp nơi
Ở Saigon J. MUS-SOLIRÈNE-SARREAU

NẾU BỆNH HO

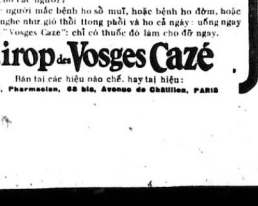

LÀM ĐAU RỨT NGỰC...

Không bao giờ ta nên để bệnh ho ngày lập tức. Trước hết bị phát lạnh, nặng dần, nặng mãi. Trước thành thoảng ho khan vài tiếng, sau lần lần thành ra ho sù sụ cả ngày, sương sớm chiều nhức vô kể.

Bởi các người đó? Ấy là cái cớ, bệnh ho sổ mũi để lâu không chữa, các người nên để ý chữa ngay lập tức: uống thuốc ngọt hiệu "Vosges Cazé" nghe đi. Các ông lương y cho là chữa bệnh ho thì chỉ có thuốc ấy là kiến hiệu nhất, ho nặng cũng vậy.

Chúng tôi không ở nơi nhà nhàng đâu. Các người hãy đọc mấy câu nầy của ông G. Locomte (Deville, Ardennes):

« Tôi dùng thuốc ngọt xứ Vosges đã mười ngày rồi. Ngày tôi mấy hôm đầu, tôi đã thấy thuốc đó kiến hiệu một cách là lùng qua. Nay tôi được rõ thêu lắm, ho đã sắp tan, ngủ yên như trước. Vì vậy trong họ tôi ai đang dùng thuốc ngọt "Cazé" cả ».

Coi như vậy, các người thử nghĩ mà xem: thuốc ngọt hiệu "Vosges Cazé" đã kiến hiệu cho nhiều người khác sao lại không kiến hiệu cho các người?

Hoặc các người mắc bệnh ho sổ mũi, hoặc bệnh ho đờm, hoặc bệnh hen, nghe như gió thổi trong phổi và ho cả ngày: uống ngay thuốc ngọt "Vosges Cazé": chỉ có thuốc đó làm cho đỡ ngay.

Sirop des Vosges Cazé

Bán tại các hiệu nào chế, hay tại hiệu:
CAZÉ, Pharmacien, 66 bis, Avenue de Châtillon, PARIS

Hơi người bị bệnh hen, nên thở cho dễ chịu!

Thật không gì khó chịu bằng sự thở thở! Lúc đi, lúc chèo thang lúc, hễ khó thở thì ho sù sụ ngày, khác nhỏ luôn, chả làm sao cho người được.

Biết bao nhiêu người có bệnh hen, bệnh ho ra đêm sẽ khỏi đau đớn khổ sở nếu chịu chữa bằng thuốc «Sirop des Vosges Cazé»! Thuốc ấy đã chữa khỏi rất nhiều người, có nhiều thứ cam on làm lắm.

Hơi người bị bệnh hen, bệnh ho ra đêm, trong người ta đi lại nhẹ nhàng mà không được ăn được nhậu sao?

Nếu các người muốn được như mọi người nếu muốn biết đủ các sự sướng ở trên đời, nếu muốn sống thì nên theo lời khuyên của chúng tôi: uống thuốc ngọt Vosges Cazé.

Sự đau đớn sẽ chóng hết ngay, thở được như những ai chưa vì thuốc ngọt Vosges Cazé không thể nào không chữa khỏi bệnh ho sổ mũi bệnh hen tức bực, nghẹt như gió thổi trong ngực và ho cứ ngay.

Sirop des Vosges Cazé

Bán tại các hiệu nào chế, hay tại hiệu:
CAZÉ, Pharm. 66 bis, Avenue de Châtillon, Paris

Qui vị

Muốn mướn vẽ hình thiệt tốt đặng làm lời rao cho có hiệu-quả:

Muốn vẽ hình đặng in trong sách, hình vẽ theo yết-thị lời rao buôn bán.

Các thứ tranh họa mi-thuật thiệt khéo vẽ bằng phấn hoặc bằng dầu, vân vân...

Xin mời đến thương nghị lại

Imprimerie de l'Union
NGUYỄN-VĂN-CỦA.
57 rue L. Mossard—SAIGON.

Muốn bán

Vì gấp đi nên muốn bán một cái xe, hơi mui trần hiệu Peugeot, máy móc không trợt trật, 10 mã lực, 6 cái bánh xe còn tốt, bình accus mới. Đồ đồ phụ tùng. Có thùng ở đàng sau.

Giá..... 400 $

Muốn thử xin hẹn trước. Muốn hỏi điều chi, xin đến. 240 đường Pellerin.

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

Ngày 16 Juin 1933

	Mua	Bán
Nhà nước.....	107.00	107.00
Ngân-hàng Đông-pháp..	9 84	9 84
Banque Franco-Chinoise..	9 84	9 84
Banque de Saigon.....	9 84	9 84
Financ. Fac. et i.....	9 84	9 84
Hong kong Shanghai...	9 84	9 84
Chartered-Bank.....	9 84	9 84
Ste Annamite de Credit.	9 84	9 84

Mua Cốc

Giá chỏ đến nhà-in ấy Cholon, bao lấy luôn giá lúa tới 65 kilos

Paddy pour riz de choix....	1$05 à 2$00
Paddy pour riz numéro 1....	1.80 à 1.85
— n° 2.40 Japon...	1.70 à 1.75
— n° 2.50 Java...	1.65 à 1.60
Paddy alimentaire.....	1.42 à 1.45

Muốn bán

Một cái xe-hơi Fiat, type 509 7 mã-lực—5 chỗ ngồi—Bề ngoài giáng trong còn mới—Mô-tơ mới thay. Cả vỏ ruột bánh-xe cũng đều mới. Và có đủ đồ phụ-tùng.

Ngài nào muốn mua, xin do nơi báo-quán « Lục-Tỉnh Tân-Văn » 57 rue Lucien Mossard, mà thương-lượng

Muốn bán

xe-hơi FIAT 16/18
mã-lực, số C. E. 566
CÒN MỚI
có đủ đồ phụ tùng
Xin hỏi nơi bổn-quán :
IMPRIMERIE DE L'UNION
57, rue Lucien Mossard
SAIGON.

CỨ DỮ GIN THẬN-KINH THÌ LẠI MẠNH NHƯ XƯA.

Khi ai đau thận nên mua ngay một hộp THUỐC VIÊN FOSTER, bệnh sẽ khỏi ngay, lại xe lắm việc tiện giang. Và, nếu ai nhức đầu, chóng mặt, mất ngủ và đau nhức khó chịu, chỉ có THUỐC VIÊN FOSTER chữa khỏi thôi. Thuốc ấy đã chữa dành tất công hiệu cho các bệnh sau này :

Đau-lưng	Nước tiểu đục	Cócặntrongbàng-quang.
Bệnh thấp	Sưng bàng-quang	
Đaun-gang-thắt lưng	Quá lợi tiểu	Huyết sấu sinh mước tiểu vẩn
	Sưng mát-cá-chân	

Một hộp 8$50 **PILULES FOSTER** Hai Hộp 14$85

CHỮA THẬN VÀ BÀNG QUANG

Bán tại các hàng bào chế tây và gửi mua tại nhà H. BINAC, Phrm. số 25 Phố Ferdinand. PARIS.

Đại-tiện táo-sáp sinh ra nhiều bệnh.
Nếu muốn chánh khoi, xin dùng :
thứ thuốc VÉRITABLES "GRAINS de SANTÉ du Docteur FRANCK"

VÉRITABLES GRAINS de Santé du docteur FRANCK

In theo dúng từ dấy hiệu.

RẤT THẦN HIỆU
RẤT TIỆN
RẤT DỄ

Bán ở khắp các hang bào-chế tây.

QUÍ VỊ HÀY ĐỂ Ý CHÓ' LẦM

Thuốc điếu hiệu « *TAM-SẮC* » bao ngoài không đổi là vì bao của nó cứng tốt hơn bao giấy mỏng, làm cho thuốc không ý và không mất mùi thơm.

HÃY HÚT THUỐC ĐIẾU « HIỆU *TAM-SẮC* »

là một thứ thuốc ngon thượng hạng để lâu không hư. Nhờ vậy mà thuốc nầy đặng nổi danh khắp cả hoàn cầu.

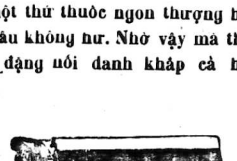

DẦU "CRESYL" THIỆT

CRESYL-JEYES

ĐỂ TẨY TRỪ BỊNH OẠN — LÀM HẾT HƠI ĐỘC ĐỊA — HẾT MÙI HÔI HÁM

PHÒNG NGỪA BỊNH OẠN thật nghiệm ra, không ai bì kịp giá-cả, thiên-hạ, ta dùng thì rõ.

THIỆT HỮU ÍCH trong vô thuốc địa, để dùng mà rửa cây nhà cửa thật độc địa, để dầy trong đồng hai, đi học dầy cho thật độc quê.

KHÔNG CÓ CHI LINH NGHIỆM BẰNG mà hễ bị các vật làm độc, rắn rết, muỗi mòng, ở nhà, giăng mắc mà bị nhiễm-độc.

Có một mình thứ dầu "CRESYL-JEYES" đáng trọng hết hai hơn mà thôi.

HÃY CỨU CỘI RỄ MỘNG. HÃY lấy bình nào không nhãn hiệu "CRESYL-JEYES"

Elixir tonique ANTIGLAIREUX du Dr GUILLIÉ

La thuốc bổ một-tiếu đã nổi tiếng từ một trăm năm nay (từ năm 1812) để trị các bệnh do

Mật uế và Đờm dãi

sinh ra, nghĩa là

các bệnh ở Gan, ở Dạ giày (bao tử) ở ruột, ở tim, các bệnh đọng huyết, bệnh ngã nước, Sốt, Tê-thấp.

Phải nhận kỹ tên ký

G ROCHER, Hóa-chế chuyên môn
PARIS, 52, Rue de Grenelle
Bán ở các hiệu thuốc

LÔNG-DỤNG THUỐC VIÊN PI-LUIN LỜ PANH KÔ

(PILULES PINK)

RẤT THẦN HIỆU ĐỂ CHỐNG LẠI SỰ YẾU MỆT CỦA CÁC CƠ THỂ

Thuốc *PILULES PINK* sinh nhiều máu tốt và làm nhuận các cân tầy ; thuốc nầy làm cho biết đói làm cho các nước trong dạ dầy chóng sinh và giúp sức mạnh cho các công việc của cả các cơ thể

Cho nên thuốc *PILULES PINK* thật đáng gọi là thuốc đại thần hiệu để chữa bịnh thiếu-máu, bịnh phiền-muộn, bịnh gầy-mòn, các bịnh tơi thì lớn sổ và bịnh trở về già, bịnh đau bao-bì, bịnh nhức đầu, bịnh cần lực mỏi mệt.

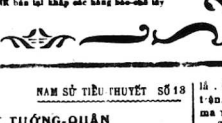

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hàng bào-chế tây

Enseignement Primaire,
Primaire Supérieur et Secondaire

LYCŒUM LIBRE HONG-BANG

68, 70, Rue Jules Ferry et 89, Rue Lamblot — HANOI

Là Trường tư thứ (tư Đông Pháp có) mới có Trường này được phép mở đến ban Tú tài có đủ các lớp : từ lớp Đồng-ấu (Cours Enfantin) đến hai Tú tài (Cours du Baccalauréat) có lớp riêng cho nữ học-sanh, có thêm lớp ô chuyên dạy pháp-văn, toán pháp, triết học, có lẽ nhà đại thi sĩ Nguyễn-khắc-Hiếu cũng đến dạy hán văn và quốc văn buổi tối. Có chỗ cho học-sanh ăn ở trong trường, tiền ăn học không tính đắt. Có phòng thư-viện có thể mượn xem sách, có sân chơi và tâm cây cối rộng non mới vừa thước mắt. Kỷ luật rất nghiêm nhặt. Giáo-sư (Cán bộ) Tú tài. Cô nhân, kỷ sư hết lòng giúp việc.

Quan đốc học Gourbeil Ferron, Cử nhân khoa văn chương triết học, nguyên chánh sở Giáo dục toàn quyền Đông Pháp, đã đến thăm trường và khen ngợi các lớp học trong Nam ngoài Bắc đã đào luyện cho học-sinh ra vào bên Pháp trong khoảng 30 năm trời nay lại đã nên tâm mục rèn cặp cho học trò nhiều nên Annam cho chúng được thành tài.

Ngày nay đã có một trường qui mô kỷ luật như thế trường học-sanh phụ huynh học sanh không phải lo phiền về sự giáo dục nữa.

Ngày khai trường đến 1er Septembre xong vì người xin học đông quá và chưa sửa nhà trường chưa xong, nên mới có các lớp về sự đệ tứ (cycle primaire) và về ban Tú-tài (cycle secondaire) bắt đầu học còn các lớp Cao-đẳng tiểu học (cycle primaire supérieur) bắt đầu khai giảng ngày 5 Septembre.

N. B. — Ai ở xa hay không thi được vào trường nhà nước chậm lắm ngày cũng nhận.

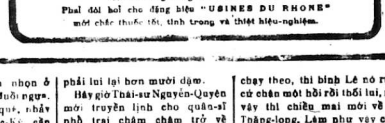

THUỐC HIỆU **ASPIRINE** DES **"USINES DU RHONE"**

là thuốc để uống trừ những bịnh :

Nóng lạnh, sổ mũi, rêm mình các chứng rét sư
Nhức đầu, nhứt ốc, nhứt răng
Đau mình, đau mầy, đau lưng. Nhứt gân cốt, trật co

có bán chung trong các nhà bán thuốc

Phải đòi hỏi cho đặng hiệu **"USINES DU RHONE"** một chất thuốc tốt, tinh trong và thiệt hiệu-nghiệm.

VĂN-SỬ — NAM SỬ TIỂU THUYẾT — SỐ 13

THẦN-KHÚC TƯỚNG-QUÂN

Võ-phi-Long

III

Toi-Lâm chua Trinh hội binh Phiên-Thượng Phi-Long ngán giuc

Tiếp theo,

Anh đánh trước, chừng nào anh mỏi tay thì em thay phiên. Rồi anh em mình toay phê đánh cho tới tối. rồi mai sáng đánh nữa, đánh hoài tới chừng nào bỏ lui hết mới thôi, đừng để cho bắc phải nhọc sức gì,» Công-tử bằng lòng, không đòi ra đánh nữa.

Võ-Phi-Long mình ngồi bạch mã, tay cầm liễn-hoàn thần khúc lước tới rước đánh bốn tướng nhà Lê. Hễn môn binh khi sáng giới, kẻ đâm người chém vậy phá chạng quanh chàng, nhưng chẳng có dao thương gì phạm đến mình chàng được, thần-khúc hươi tứ phía hết ra hết. Trịnh-Tùng đứng ngoài xem thấy như vậy, biết là người tài, muốn dụ về đầu, nên truyền lịnh chư-tướng không nên giết chết, phải ran mà bắt sống cho được. Hốn tướng nhà Lê ngờ lịnh truyền, không dám chém thẳng tay, thành ra Võ-phi-Long hươi thần khúc hát không trúng dao thương cứa, mà bề bắt không trúng thì sợ người ta,thâu về đâm chém tiếp nữa, chẳng nỗi giận mới la lớn : «Đánh gộc gì vậy? Không muốn đánh thì lui ra mà nghỉ đi cho.» Vừa la, vừa cầm thần-khúc vụt tứ phía, sức vụt mạnh lắm, chẳng có binh khí nào đỡ nổi, bốn tướng kia phải giang ra xa-lả . Chàng bèn giục ngựa trở về trận. Thái-sư kêu Trịnh-Tùng mà nói :

« Tướng quân thấy chưa? Mới một người mà còn thắng không nổi thay, nếu ta ra cả ba người tài Tướng-quân liệu sao mùa bịch của Tướng-quân có đâu lại chẳng?».

Trịnh Tùng ci ưa bịp trả lời, kế có Phạm-đức-Kỷ bước tới dưới cờ xin ra đánh. Nguyễn Phạm-đức-Kỷ vận lương tướng đó, ngọc quán nói chúa Trịnh đương giao chiến với Nguyễn-Quyện, a n ta đến xem, thấy bốn tướng khó g thắng lỗ Võ-phi Long. anh ta mới xin ra đánh. Toá-sư Nguyễn Quyện thấy Phạm đức-Kỷ ra trận liền kêu Trịnh-Tùng mà nói:

— Nguyên soái nhà Lê đi sai tướng khác, chớ tướng nầy bèn ta chẳng ai thêm đâu đâu.

— Là sao vậy?

— Tên nầy đã thua ta lại trân G ho-thêm, rồi sau sai người lên đến thì h khách ta như vậy không phả mệ anh-hùng, không đáng cầm thương lên ngựa ra trận.

Nói gì thì nói, Phạm-đức-Kỷ cũng cứ cầm thương thương chạy tới đứng trước mặt trận. Võ phi-Long bèn bẻm xin để cho chàng đi hỏ và hai tay không ra đánh bắt sống Phạm-đức-Kỷ về trị tội lên thích khách.

Phạm-đức Kỷ cỡi ngựa cao, cầm thương dài, đầu với Võ phi-Long đi bộ và hai tay không có liên-hoàn thần-khúc nữa nên sai năm bảy tướng ra một lượt phụ với Phạm-đức-Kỷ thì bắt dễ như chơi.

Thái-sư khiến quân đánh trống trợ oai, Võ-phi-Long đấu với Phạm-đức-Kỷ, thấy cây thương dài mà chẳng nao núng chút nào hết, Chàng đi bộ, cứ lòn qua lòn lại dưới chơn ngựa, thương đâm xuống thì có cặp song-kỉ đỡ, rồi hai cây đinh nhọn ở đầu song-kỉ đâm vào đuôi ngựa. lâm cho ngựa đau quá, nhảy dựng lên. Phạm-đức-Kỷ gần muốn té, hai tay phải kềm cương ngựa buông cây thương rớt xuống đất. Khi ấy Võ-phi-Long thấy vậy, bèn dậm chơn nhảy lên mình ngựa, ngồi sau lưng Phạm-đức-Kỷ ôm chặt ngan eo ếch, dở hông lê khỏi yên, rồi quăng xuống đất, hối quân trói lại. Nhưng quân nhà Mạc chưa kịp ra, bên nhà Lê đã có một tướng là Thái-phó là Nguyễn-hữu-Liêu giục ngựa tới cứu Phạm-đức-Kỷ về trận.

Bây giờ Thái sư Nguyễn Quyện bỏi Trịnh-Tùng để chịu thối binh chưa. Trịnh-Tùng chưa chịu, Thái-sư bèn truyền lịnh Võ phi-Long và Công-tử Nguyễn-Trãng đồng ra đánh giết.

Một cây liên-hoàn thần-khúc của Võ phi-Long với một cây đại đao của Công-tử Nguyễn-Trãng đi đến đâu người đều tránh xa, chẳng khác nào hai con cọp đói vượt bầy chó săn. Trịnh-Tùng phải lui lại hơn mười dặm.

Hây giờ Thái-sư Nguyễn-Quyện mới truyền lịnh cho quân-sĩ nhổ trại chậm chậm trở về Thăng-long. Binh trại nhổ xong rồi ngài mới mình kìm đặng cho Võ-phi Long và Công tử Nguyễn-Trãng thôi rượt tướng Lê, trở lại hiệp với ngài mà dẫn binh về.

Tướng Lê thấy hai người đánh rất hăng hái thì kiên một mà thối lui, song đến chừng hai người trở về bổn trại thì Trịnh Tùng lại khiến chư-tướng đuổi theo. Cứ như vậy hoài cho đến tối, cứ bên nầy tấn thì bên kia thối, rồi bên nầy thối thì bên kia tấn, Trịnh Tùng theo cầm chưng dụng tâm dịp bắt ba viên đồng tướng của nhà Mạc,

Thái-sư Nguyễn-Quyện bèn hiệp với Võ-phi-Long và Công-tử mà cảng binh Lê đặng binh mình đi cho xa rồi ngài thương nghị cùng hai con cọp mạnh của ngài :

« Ta tính cứ đứng chân binh Lê cho binh mình lui ra chừng vài chục dặm rồi ta quất ngựa chạy theo, thì binh Lê nó rượt, cứ chân một hồi rồi thối lui, như vậy thì chiều mai mới về tới Thăng-long, Làm như vậy chẳng được, nhưng mà mệt lắm, không biết sức ta có chịu nổi hai ngày một đêm hay chăng. Bởi vậy phải tính thế khác. Châu tướng lớp trại mà nghỉ đỏ một đêm có được hay không?

— Bẩm không được. Binh ta ít, binh nó nhiều, nếu ta đừng chơn thì đêm nay thế nào chúng nó cũng đến cướp trại. Hễ nào hai anh em chân cẳng bỏ vệ bắc ra khỏi vòng binh lửa. Nhưng năm ngàn binh của mình chẳng mười phần phải chết hết c ío. Mình sợ một mai mà để cho họ chết thì thật là không nên. Xin bắc liệu kế nào cho tánh mạng của năm ngàn quân-sĩ khỏi thệ hại, đừng hư hao một tên quân nào hết, thì anh em châu dầu một đêm thế nào cũng vui lòng, dù mỏi tay đuổi chơn sa cơ thất thế bị giặc giết chết cũng không thân oán.

(Mai tiếp).

IMPRIMERIE DU LỤC-TỈNH TÂN-VĂN
Directeur Propriétaire: NGUYỄN-VĂN-THIỆT.
57, Rue Lucien Mossard. — SAIGON

TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES
Le Gérant : LÂM-VĂN-NGỌ.

2492
16 Juin - 22

NÀY THUỐC CHỨ DANH
CHỮA BỆNH
ĐAU-LƯNG

THUỐC VIÊN FOSTER chữa khỏi hẳn các chứng đau lưng, đau bụng, đau ngực, đau nhức xương, đau gân, đau cơ. Thuốc viên FOSTER làm cho máu chạy đều khắp trong người, làm cho máu được sạch sẽ, tươi tốt. Uống thuốc viên FOSTER, các chứng đau lưng, đau bụng, đau ngực, đau nhức xương, đau gân, đau cơ, đều tiêu tan. Thuốc viên FOSTER không hại dạ dày, không làm cho người ta thấy chóng khát, chóng đói, bao giờ cũng ăn ngon, ngủ được. Thuốc viên FOSTER không làm cho người ta thấy khó chịu, không làm cho người ta thấy bực mình, không làm cho người ta thấy khó ở, không làm cho người ta thấy khó thở, không làm cho người ta thấy khó nói, không làm cho người ta thấy khó nghe, không làm cho người ta thấy khó nhìn, không làm cho người ta thấy khó ngửi, không làm cho người ta thấy khó nếm, không làm cho người ta thấy khó sờ, không làm cho người ta thấy khó cảm, không làm cho người ta thấy khó hiểu, không làm cho người ta thấy khó nhớ, không làm cho người ta thấy khó quên, không làm cho người ta thấy khó tha thứ, không làm cho người ta thấy khó yêu, không làm cho người ta thấy khó ghét, không làm cho người ta thấy khó sợ, không làm cho người ta thấy khó tin, không làm cho người ta thấy khó nghi ngờ, không làm cho người ta thấy khó hy vọng, không làm cho người ta thấy khó thất vọng, không làm cho người ta thấy khó tuyệt vọng, không làm cho người ta thấy khó chết. Thuốc viên FOSTER không làm cho người ta thấy khó sống, không làm cho người ta thấy khó thở, không làm cho người ta thấy khó nói, không làm cho người ta thấy khó nghe, không làm cho người ta thấy khó nhìn, không làm cho người ta thấy khó ngửi, không làm cho người ta thấy khó nếm, không làm cho người ta thấy khó sờ, không làm cho người ta thấy khó cảm, không làm cho người ta thấy khó hiểu, không làm cho người ta thấy khó nhớ, không làm cho người ta thấy khó quên, không làm cho người ta thấy khó tha thứ, không làm cho người ta thấy khó yêu, không làm cho người ta thấy khó ghét, không làm cho người ta thấy khó sợ, không làm cho người ta thấy khó tin, không làm cho người ta thấy khó nghi ngờ, không làm cho người ta thấy khó hy vọng, không làm cho người ta thấy khó thất vọng, không làm cho người ta thấy khó tuyệt vọng, không làm cho người ta thấy khó chết. Thuốc viên FOSTER không làm cho người ta thấy khó sống, không làm cho người ta thấy khó thở, không làm cho người ta thấy khó nói, không làm cho người ta thấy khó nghe, không làm cho người ta thấy khó nhìn, không làm cho người ta thấy khó ngửi, không làm cho người ta thấy khó nếm, không làm cho người ta thấy khó sờ, không làm cho người ta thấy khó cảm, không làm cho người ta thấy khó hiểu, không làm cho người ta thấy khó nhớ, không làm cho người ta thấy khó quên, không làm cho người ta thấy khó tha thứ, không làm cho người ta thấy khó yêu, không làm cho người ta thấy khó ghét, không làm cho người ta thấy khó sợ, không làm cho người ta thấy khó tin, không làm cho người ta thấy khó nghi ngờ, không làm cho người ta thấy khó hy vọng, không làm cho người ta thấy khó thất vọng, không làm cho người ta thấy khó tuyệt vọng, không làm cho người ta thấy khó chết.

Một Hộp 8$50 — **PILULES FOSTER** — Hạt Hộp 14$85

CHỮA THẬN VÀ BÀNG QUANG

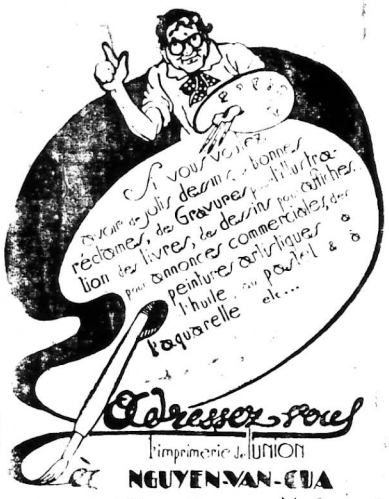

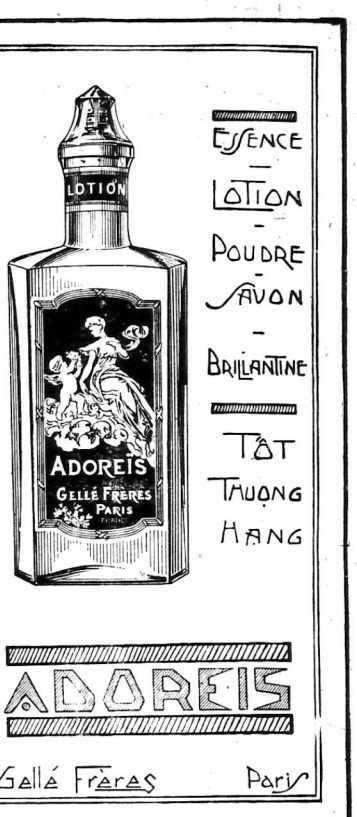

PHAI COI CHỪNG ĐỒ GIẢ MẠO

HÃY NÀI CÁI KỲ TÊN : **MIDY**

SANTAL MIDY
(Săn-tan Mi-dy)

Thuốc nầy hiền và tinh hảo để trị bịnh *đau tau*, mới củ gì đều thần hiệu, (không có dùng thứ Copahu và không cần thục).

Mỗi hoàn bọc đều có đóng hiệu **MIDY**.

Buôn bán lớn số, 8, Đường Vivienne, Paris.
Trong mày nhủ Thuốc.

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

HỘI HIỆP BỔN NẶT DANH PHÁP
Dưới quyền kiểm soát của Chánh-phủ Đông-Pháp
Vốn 1.000 000 lượng (Thượng-Hải)
và 8 000 000 phật lăng đã đóng tất cả
QUẢNG-LÝ CÔI ĐÔNG-PHÁP :- SAIGON 26, đường Chaigneau
Chi ngành ở tại Hanoi : 58 Đại lộ Francis Garnier.

Muốn dự để
Lập tư bổn
Muốn có sẵng vốn
cho con cái lúc đôi bạn
Muốn để dành tiền cho con trẻ ăn học

Thì hãy mua vé của hội **VẠN QUỐC TIẾT-KIỆM** :
Vé 1.000 đồng. — trả mỗi tháng 8 đồng.
Vé 500 đồng. — trả mỗi tháng 4 đồng.
Vé 250 đồng. — trả mỗi tháng 2 đồng.

Dặng dự vào. 1° — Cuộc rút số hồi vốn lại mỗi tháng kể từ tháng đầu.
2° — Cuộc chia 1/3 tiền lời của Hội, sau khi đóng dặng 2 năm.

Hội cần dùng nhiều người chắc chắn và tử tế đặng làm quảng lý những nơi mà hội chưa có người thay mặt.

VIN TONIQUE & BI-NUTRITIF
Du Docteur **RIF**

Vệ-sanh TỬU *của Lương-y* **RIF chế ra**

Thứ thuốc rượu nầy là vị đại bổ gân cốt cùng là trán kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Nhưng kẻ tuổi cao khí lực suy giảm với thấy ngày xuân đà thần mỏn, hễ uống rượu nầy nó, thì ắt đặng cử lăn thành đồng, mặt mày tươi tốt coi như trẻ, lại mảng hơn xưa

Còn con nít liệt nhược, dân ba nắt máu, có huyết bạch, có chứa, nhưng kẻ hao tổn tinh thần, kẻ uống rượu nầy vào thì mạnh mẻ lần hồi, da mặt đỏ sáng, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây dương Marins số 190-192, Cholon.

Dépôt Pharmacie Franco-Chinois 190-192, Rue des Marins, Cholon.

CÁCH TRỊ BỊNH ĐAU

GAN, TÌ, PHẾ PHỦ
BẰNG THUỐC BỘT
POUDRES DE COCK

Có nhiều vị Y tước ngoại khoa uống vẫn tưởng đâu là là vì bịnh đau Gan, tì phế phủ, không dè nó làm cho hư đau một dãy một lát mà thôi. Rồi bịnh nhơ lại nặng hơn, là vì thuốc không thấm vào gốc bịnh.

Cần nhứt ai ai cũng muốn trừ cho tuyệt bịnh. Thuốc bột *Poudres de Cock* là một vị thuốc thần hiệu rất mạng vì nó làm cho Gan, tì phế phủ được trong sạch, tang ấy chuyển vận đồng nhau mà làm cho vật thực có ích cho con người.

Uống thuốc bột *Poudres de Cock* vật thực nào nó tiêu hoá cũng được hết, nó thấm và bổ máu thịt, thêm sức cho được khỏe mạnh.

Muốn trừ bịnh đau tì-vị cho tuyệt gốc rễ, an uống không tiêu đau bao tử mắc trướng, sình ruột sưng bao tử sưng ruột, đau gan, muốn cho chứng bịnh ấy không hoá ra bịnh huyết suy, giảm gân, giảm cốt, bịnh nước tiểu ngọt như cơ trùng trùng, trứng gà đau bụng ỉa, vì ở bị và các chứng bịnh nặng hơn nữa, trước hay là sau khi ăn cơm uống một liều thuốc bột *Poudres de Cock*.

Hoặc thuốc bột *Poudres de Cock* đựng trong hộp thiết để bán trong các tiệm thuốc tốt và tại chỗ bào chế ở thành JEUMONT (Dpt NORD).

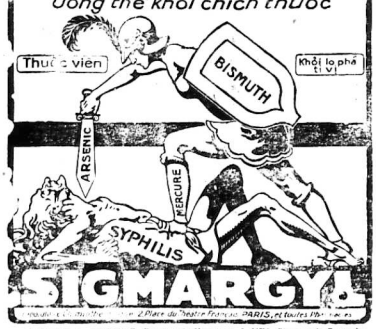

A Saigon : L. SARREAU, Pharmacie Normale, J. MUS, Pharmacie Centrale.

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU

VICHY CÉLESTINS

UỐNG TRỪ LÁNH CÁC CHỨNG :
Nhức xương cốt, bịnh hay mắc đái, đau mình nhức gân, đá lợn cợn có cát, đau lác-lẻo

CÁC VỊ SẴNG HIỆU VICHY-ÉTAT

SEL VICHY-ÉTAT — Điểm vị rút lấy trong nước mạch chế ra để pha làm ra nước suối.
PASTILLES VICHY-ÉTAT — Uống hai ba viên, khi ăn rồi thì dễ tiêu tang.
COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT — Để cho mỗi người làm ra nước mạch hơi đủ, uống cho ăn mau tiêu.

COI CHỪNG LẮM ĐỒ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC.

GÂY MÔN
Thuốc SIROP de DESCHIENS có huyết bổ

Làm cho Sung túc máu mạn, ấy là một vị thuốc của các Lương-y trị bịnh.

Enterobyl
ANG-TÊ-RÔ-BI-LỜ
THUỐC CHỮA LÁ GAN

Mỗi sáng uống 2 muỗng nhỏ (muỗng uống cà-phê) thuốc bột nhỏ pha vào nước lã.

Thiếu chất ở lá gan.
Bịnh táo kết — Bịnh gầy mòn.
Bịnh ngoài da.
Bịnh ở các xứ nóng.

E. DEHAUSSY, là quan đốc-tờ khoa vật lý, Cử nhân khoa cách-trí. Nguyên làm đầu coi các công-việc thực hành ở đại học môn thuốc, số 66, Rue Nationale LILLE (France)

BÁN TẠI KHẮP CÁC HÃNG BÁO CHẾ TÂY

Saigon : Pharmacies MUS, SOLIRÈNE, BARBEROUSSE, SARREAU, FRANCO-ANNAMITE

LOTION
NYTHIS
Gellé Frères FRANCE Paris

BANQUE DE L'INDOCHINE
PRIVILÉGIÉE FONDÉE EN 1875

Capital versé 120.000.000 Francs
Réserves au 31.12.30 126.508.404 Frs

SIÈGE SOCIAL
96 bd Haussmann PARIS

Adresse Télégraphique INDOCHINE

SUCCURSALES & AGENCES

CHINE	INDOCHINE	AUTRES SIÈGES
CANTON	SAIGON	BANGKOK
PORT-BAYARD	BATTAMBANG	
HANKEOU	CANTHO	DJIBOUTI
HONGKONG	HAIPHONG	
MONGTZÉ	HANOI	NOUMÉA
—PÉKIN—	THANH-HOA	
SHANGHAI	—HUÉ—	PAPEETE
TIENTSIN	NAMDINH	
YUNNANFOU	PNOMPENH	PONDICHERY
	QUINHON	
	TOURANE	SINGAPORE
	—VINH—	

Correspondants dans le monde entier
Traite toutes Operations de Banque
SUCCURSALE DE SAIGON — QUAI DE BELGIQUE
Location de Coffres Forts

SỮA NƯỚC TƯƠI
NESTLE
HIỆU
CON-CHIM

Là thứ sữa rất trong sạch, rất bổ dưỡng, dễ tiêu hóa, lúc nào dùng cũng tốt.
Thứ sữa nầy quả nhiên là đã có tiếng khắp hoàn-cầu.

CE QUE FEMME VEUT...

GELLÉ FRÈRES
PARFUM EXQUIS

TÌ-VỊ ĐƯỢC LÀNH MẠNH,
NHỜ THUỐC BỘT
CỦA ÔNG TẤN-SĨ Y-KHOA
POUDRES DE COCK

Quí ông quí bà biếng ăn hiếng uống, siêu hoá chậm trễ khó nhọc, nặng bụng hay là ngán tức, sau khi ăn cơm rồi chàng: Quí ông, quí bà hay ợ chua xót, nhức đầu chóng mặt, hay ngáp ngủ gục, khi mới ăn rồi lưỡi đóng trắng, hơi thở hôi tanh (thối miệng), sinh bụng không?

Quí ông, quí bà ăn uống không tiêu, bắt hơi do, buồn mửa, khi thì thảo da khi thì bón không? Có đau mỏ ác đau bụng, có mọi một nhọc, thở hào hển, hơn đêm tức tưởi, ít giấc hay ngủ không được chăng?

Chớ nhớ trong trí rằng: thuốc bột Poudres de Cock làm cho qui ông qui bà hết sự đau đớn ấy và các chứng bịnh nó làm cho qui ông qui bà chịu nhọc cả đời, vì thuốc bột *POUDRES DE COCK* làm cho ti vị bước lại như cũ rất mau. Uống thuốc bột *POUDRES DE COCK* ăn cơm ngon, vật thực nào nó tiêu hóa cũng dễ, ngũ tạng lục phủ tim đầu, óc, gan, thận, phế phủ được thông-dong, tinh thần trăng kiện mạnh mẻ, vui vẻ. Qui ông, qui bà, ai ai cũng đau ti vị, vậy thì uống thuốc bột *POUDRES DE COCK* vì nó đã mà trị bịnh ấy.

Bởi thuốc bột *POUDRES DE COCK* đựng trong hộp thiếc để bán trong các tiệm thuốc tốt và tại chỗ bào chế ở thành *JEUMONT*, tỉnh Nord.

Ở PARIS
các bà sinh đẹp muốn giữ cho da mặt được mịn màng hoài thì đều dùng
CREME SIMON
thật hiệu nghiệm, hạp theo vệ sanh, giúp ích được và đáng nên dùng.
Mỗi buổi sáng và chiều, khi rửa mặt rồi còn đương ướt, thoa nó lên se thấy hiệu nghiệm liền.
Qui bà không cần phải lựa thứ nào nữa, qui bà nên chấm một thứ đó mà thôi.

CREME SIMON
PARFUMERIE SIMON
SAVON SIMON

THỬ THUỐC HOÀN BỌC HIỆU
MORRHUOL CHAPOTEAUT
MO-RU'-ON SA BÔ-TÔ

Hay hơn *dầu gan cá* làm cho khỏi uống khỏi nhờm.
Nó là một vị thiên hạ hay dùng trị *ho gió, ho lao, ho tổn.*
Mỗi cái trừ tại đường Vivienne Paris, môn bài số 8.

TIÊU ĐỘC — PHÁT-HÃN
TRỪ THỨ BỆNH NGỨA — HẮC-LÀO TỲ ĐỖ V. V.
TA LOC
Máu ta bằng thuốc
SAN-SỜ-PA-RAY
PA-RI-DI-EN-NỜ
(*Salsepareille Parisienne*)
Thuốc chuyên-môn rất công-hiệu để chữa bệnh ngoài da
Bán tại khắp các hãng báo-chế tây
THANH LƯƠNG
Bán buôn tại số nhà 8, rue Vivienne PARIS

THUỐC NHỨC ĐẦU
ASPIRINE
DES
USINES DU RHONE
CHỮA KHỎI :
NHỨC ĐẦU
BỆNH CẢM
BỆNH GHÍP
CÁC CHỨNG ĐẦU NHỨC

Thuốc nào tự nhận là công hiệu hơn cũng chớ tin
KHẢN KỲ TIN HIỆU
"USINES DU RHONE"
mới chắc là được thuốc bào chế tinh xảo và công hiệu

Liêu trai chí dị

Chuyện nàng Hằng-Nương

Mặt trời vừa chen lặn, Hồng vào phòng trước ngồi đó mà chờ; chừng nàng vào thì chàng liền tắt đèn, dắt tay nhau lên giường, như mừng vợ mới; mấy mưa một cuộc, vui vẻ phỉ thường. Lại còn ước hẹn đêm sau, vì thèm đỗ ngọt đã lâu, nay được ăn một bữa lấy làm ngon miệng. Châu-Thị nói rằng thường lắm | không nên nàng ước định ba ngày mới cho ăn một bữa.

Như vậy được nữa tháng, Châu-Thị lại đến thăm Hằng-Nương. Hằng-Nương bèn đóng cửa lại rồi mới nói với Châu-Thị rằng: « Từ đây mình đã được giành lấy phần hơn rồi nhưng chị tuy đẹp thiệt, song không có cái vẻ mị; dung-nhan như chị vậy, nếu có cái vẻ mị nữa, thì dầu cho Tây-Thi cũng chẳng dám bì, huống chi là người bực dưới. » Nói rồi khiến nàng Châu-Thị liếc thử coi mình coi, rồi nói rằng: không được. còn bịnh tại chỗ khoé con mắt. » Lại bảo cười thử cho mình coi rồi cũng nói rằng: Chưa được, bịnh tại gò-má bên tả. » Rồi đó Hằng-Nương liền dạy Châu-Thị từ cách cười giọng nói, sửa cách ngó cách liếc cho có duyên, dạy hơn mấy chục lần mà Châu-Thị mới vừa học được phương pháp cái đại-lược chút đỉnh vậy thôi. Hằng-Nương bèn nói: « Thôi, chị hãy về nhà tiếp kiêng mà soi, rồi tập lần như vậy cho quen thì được; cái nghề của tôi chỉ có bấy nhiêu, chớ không còn chi lạ nữa, chỉ như việc chung chăn lộn gối ở trong phòng thì phải tuỳ cơ ứng biến, coi đàn-ông người ta thích cách nào thì phải chìu theo cách nấy, chớ cái việc ấy sẽ có hơi sức | dâu mà dạy cho hết được. »

Châu-Thị về nhứt nhứt đều làm y như Hằng-Nương dạy, làm cho Hồng rất vui lòng, thần tình mê mẩn, chiu chuộ | lại nàng, mà còn e nàng không vui; bỗ trới gần tối thì cứ giồn hớt với nàng, rằng rỉ với nhau một bước không rời ra cho khỏi phòng của nàng; ngày nào như ngày nấy, có đi đâu cũng chẳng đi. Tuy vậy mặc dầu song Châu-Thị đối Bửu-Đài (*sợ bẹ*) cũng đi đ ng tử-tế mỗi khi ở bên phòng, việc ăn uống ở trong phòng, Châu-Thị thường kêu Bửu-Đài vào, cho ngồi ăn chung mới bàn, mà Hồng bây giờ lại coi Bửu-Đài xấu tệ, tiệc chưa rồi là hối đi ra.

Có nhiều khi Châu-Thị lại giả chồng vào phòng Bửu-Đài rồi khóa cửa phòng lại bỏ đó mà đi, trọn cả đêm mà Hồng cũng không thèm mó tới. Tự đó Bửu-Đài mới sanh lòng oán hận Hoàng, thường nói với người ngoài những lời chê trách thân oán.

Hồng càng chán càng ghẻ, càng thêm giận dữ, đến đôi tớ dùng roi vọt mà đánh nàng, nàng tức mình cũng giận trong lòng, không thèm nữa sáng trưa đ ăn chi hết, cứ đó áo quần lấy giấy giếp lôi thôi, đầu cũ chớm bớm, cơ không gội còn ra coa người nữa.

Một ngày kia Hằng-Nương thấy Châu-Thị thì cười và nói rằng: « Sao? cái phép của tôi thế nào? »

Châu-Thị cũng cười và đáp rằng: « Cái phép thiệt cực kỳ là hay, nhưng kẻ độ-ử tuy làm theo được, song chẳng hiểu rõ được làm sao mà lại thả ông đàn-ông tự do với vợ bé như vậy? »

Hằng-Nương nói: « Vậy chớ chị không nghe người ta thường nói hay sao? Nhàn-lình thường hay nhàm cũ mà ưa mới, trọng khó mà khinh dễ: đàn-ông mà hay yêu vợ bé đó là chẳng phải yêu cái sắc đẹp đâu; họ yêu là yêu cái chỗ khó mà gặp được, chuộ g là chuộng cái mới; bởi vậy cho nên, thà lòng cho họ ăn no nê rồi, thì dầu cho đồ trân-cam họ cũng phải nhàm, huống chi là đồ lê-hoe. »

Châu-Thị lại hỏi: « Bữa bỏ đồ tôi đi mà không trang điểm, rồi sau lại dọn dẹp, điểm trang nhan sắc cho xinh, là ý chi vậy? »

Hằng-Nương nói: « Lam lụ thì dạy, thì đàn-ông họ chẳng màng ngó tới, nào có khác chi nhuộm cái b ệt đã lâu; bỗng nhiên họ lại thấy mình điểm trang nhan sắc, y phục rỡ ràng, cũ lạ coa mới, cũng như mới đẻo; thì cũng tợ như kẻ nghèo, mà th nh linh vàng được miếng thị ngon, bao nhiêu cơm ngoài sò còn ăn với mắm gì; phần thì khó g dễ cho họ được gần mình, thế thì nó cũ mà ta mới, nọ dễ mà ta khó; ấy là chỗ của chị muốn đuổi vợ lớn ra làm vợ bé đó. »

Châu-Thị nghe nói vui đẹp chẳng cùng, bèn xin kết làm khuê-trung mật-hữu. *Chi em bạn hiền trong chốn buồng the).*

Tới lui với nhau trót mấy năm trời, bữa nọ Hằng-Nương vùng nói với Châu-Thị rằng: « Mai chị em ta tính đồng nhứt thể, thiệt chẳng uổng cái sự kết bạn với nhau; thuở giờ tôi muốn nói thiệt đã lâu, song tôi e chị nghi, nên chưa dám nói; nay chị em ta đã gần biệt nhau, nè tôi phải nói thiệt, tôi đây là hồ, (*chồn*) thuở bé bị bẻ kế-ổ, đem tôi mà bán nơi chốn Kinh-đô, chồng tôi đải tôi hậu lắm. nên tôi không nỡ tuyệt, quyến luyến cho tới ngày nay. Mai nầy cha tôi thi-giải, (*chết rồi mà hình-hài vẫn còn như sống gọi là thi-giải*) nên tôi phải đi viếng, rồi tôi không trở về đây nữa. « Châu-Thị nghe nói, lòng rất bùi ngùi.

Sáng ra bữa sau, Châu-Thị qua nhà mà thăm, thì thấy cả nhà đều chộn rộn. Hằng-Nương đã đi đặn mất là tự bao giờ rồi.

CHUNG

CÁCH ĐIỀU-TRỊ THEO PHƯƠNG NỘI-ÂM
để chữa
BỆNH GIANG-MAI
bằng thuốc bánh
SIGMARGYL

Thuốc SIGMARGYL trốc có ba thần hiệu đã thí nghiệm về Bệnh Giang Mai, thuốc SIGMARGYL này chữa ngày ở mửa và ở các nơi bệnh chứng lần-lượng, cũ các thời-kỳ của bệnh Giang Mai. Không quan-ngại gì, không tổn-hại gì đến tì vị, thuốc này là một thứ thuốc trốc hay, có các tay thầy thuốc chuyên-môn chứng-thực và lại có công hiệu :

THAY ĐƯỢC THUỐC TIÊM

Chế ra tại
Préparation du Laboratoire Chimiothérapique
2, Place du Théâtre Français à Paris

Thuốc SIGMARGYL bán tại các hãng bào-chế tây ở thuộc-địa.